

Trender – Produksjon & Marked Atlantisk Laks - 2017

Havbúnaðarfelagið

FAROESE FISH FARMERS

v/ Ragnar Nystøyl

Kontali analyse 9

Havbrukskonferansen 2017, Torshavn
Hotel Føroyar, 03. Mars

Agenda

- Et **tilbakeblikk** på 2016
- **Pris- og Markedsdrivere** gjennom året som gikk
- **Produktivitet**; En global benchmark – Fokus på slakteveakter
- **Produksjonskost**; En benchmark på kostnader
- **Tilbuds-trender og Markedsutsikter 2017**
- Utsikter for **Færøysk laks**; **Kan dere fremdeles være best?**

Plansje fra i fjor !

Slaktevolum Atlantisk

Hva sa jeg?

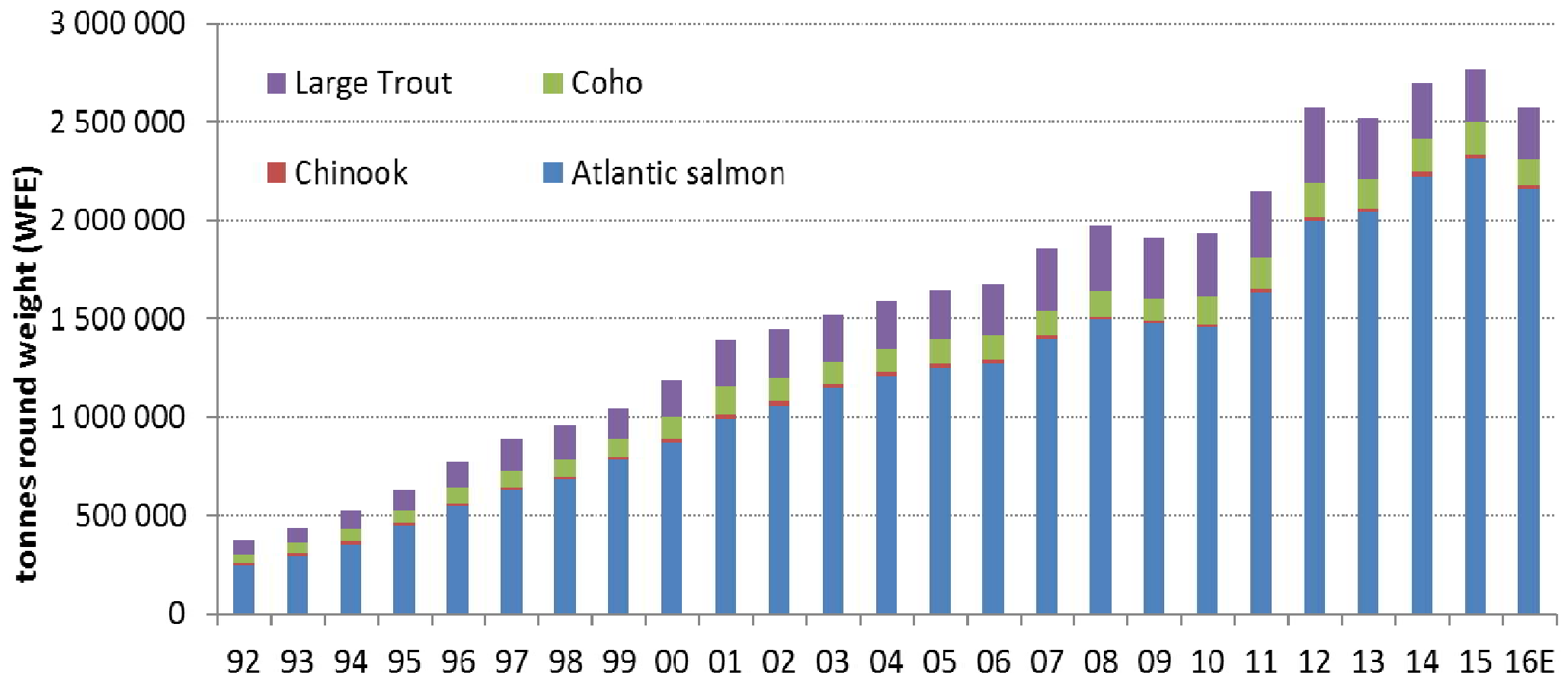
	2014	2015	Change	2016	Change
Norge	1 199 000	1 234 200	3 %	1 191 000	-4 %
Chile	582 900	590 900	1 %	498 000	-16 %
Skottland	170 500	166 300	-2 %	170 300	2 %
Nord-Amerika	121 400	155 400	28 %	154 300	-1 %
Færøyene	82 700	76 900	-7 %	82 000	7 %
Australia	39 000	44 000	13 %	45 000	2 %
Irland	12 300	15 700	28 %	16 000	2 %
Island	4 000	5 200	30 %	7 500	44 %
Andre	14 100	12 800	-9 %	10 200	-20 %
Totalt	2 225 900	2 301 400	3 %	2 174 300	-6 %

«Fasit»: 2 162 400 - 6,7 %

Slaktekvantum - Atlantisk Laks

	2014	2015	<i>Endring</i>	2016	<i>Endring</i>
Norge	1 198 900	1 234 200	3 %	1 171 200	-5 %
Chile	582 900	598 000	3 %	504 500	-16 %
Skottland	171 000	166 200	-3 %	157 300	-5 %
Nord-Amerika	119 000	155 400	31 %	164 500	6 %
Færøyene	82 600	75 500	-9 %	77 500	3 %
Australia	42 000	55 000	31 %	54 000	-2 %
Irland	12 300	15 700	28 %	14 900	-5 %
Island	4 400	3 600	-18 %	8 100	125 %
Andre	14 900	14 100	-5 %	10 400	-26 %
TOTALT	2 228 000	2 317 700	4 %	2 162 400	-6,7 %

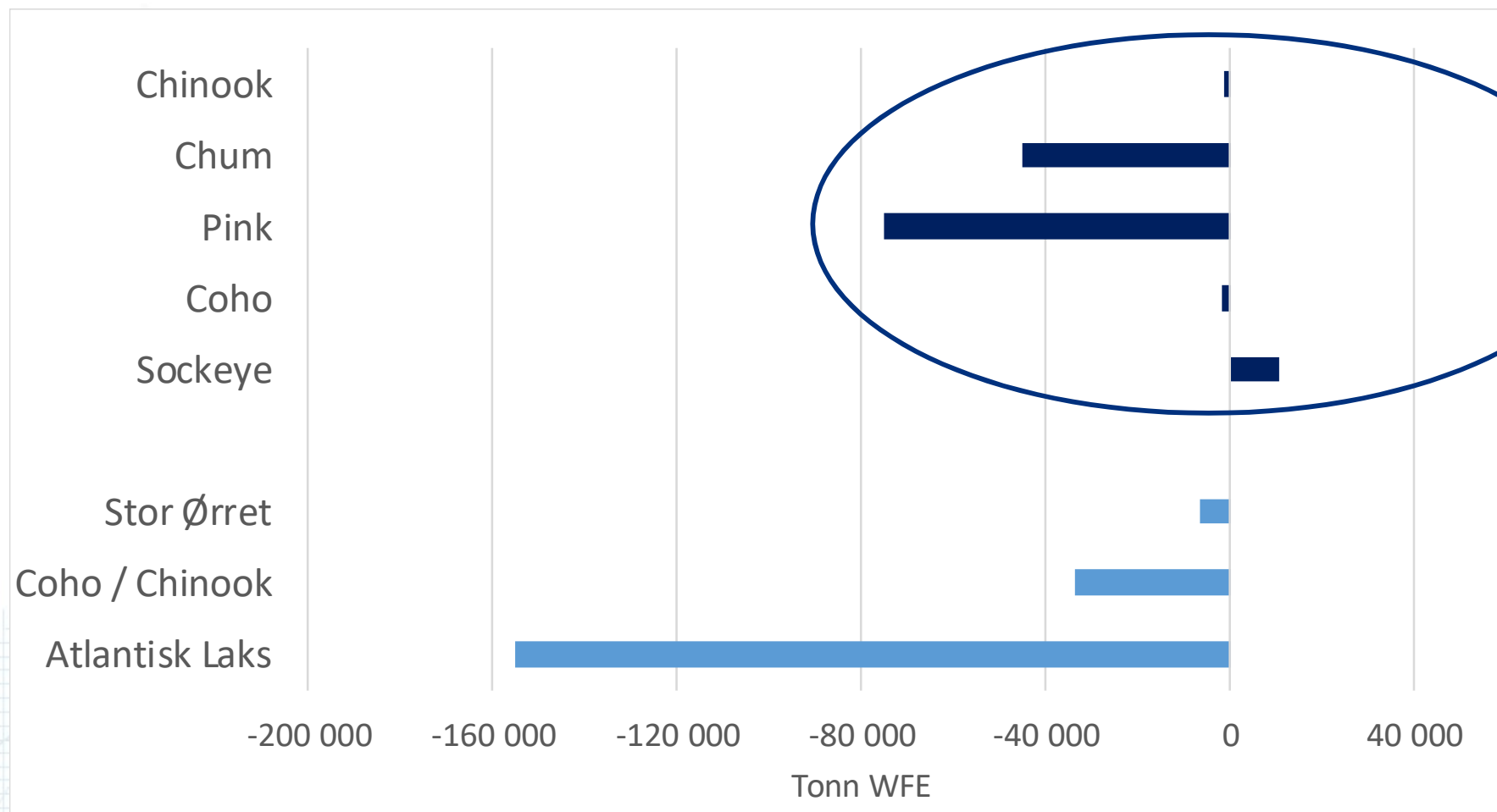
Det har aldri før, - vært større nedgang Slaktevolum – Stor Laksefisk

Nesten 200 000 tonn mindre slakting i 2016 !

Tilførselsbildet; Ikke bedre om en inkluderer Villfanget stillehavslaks

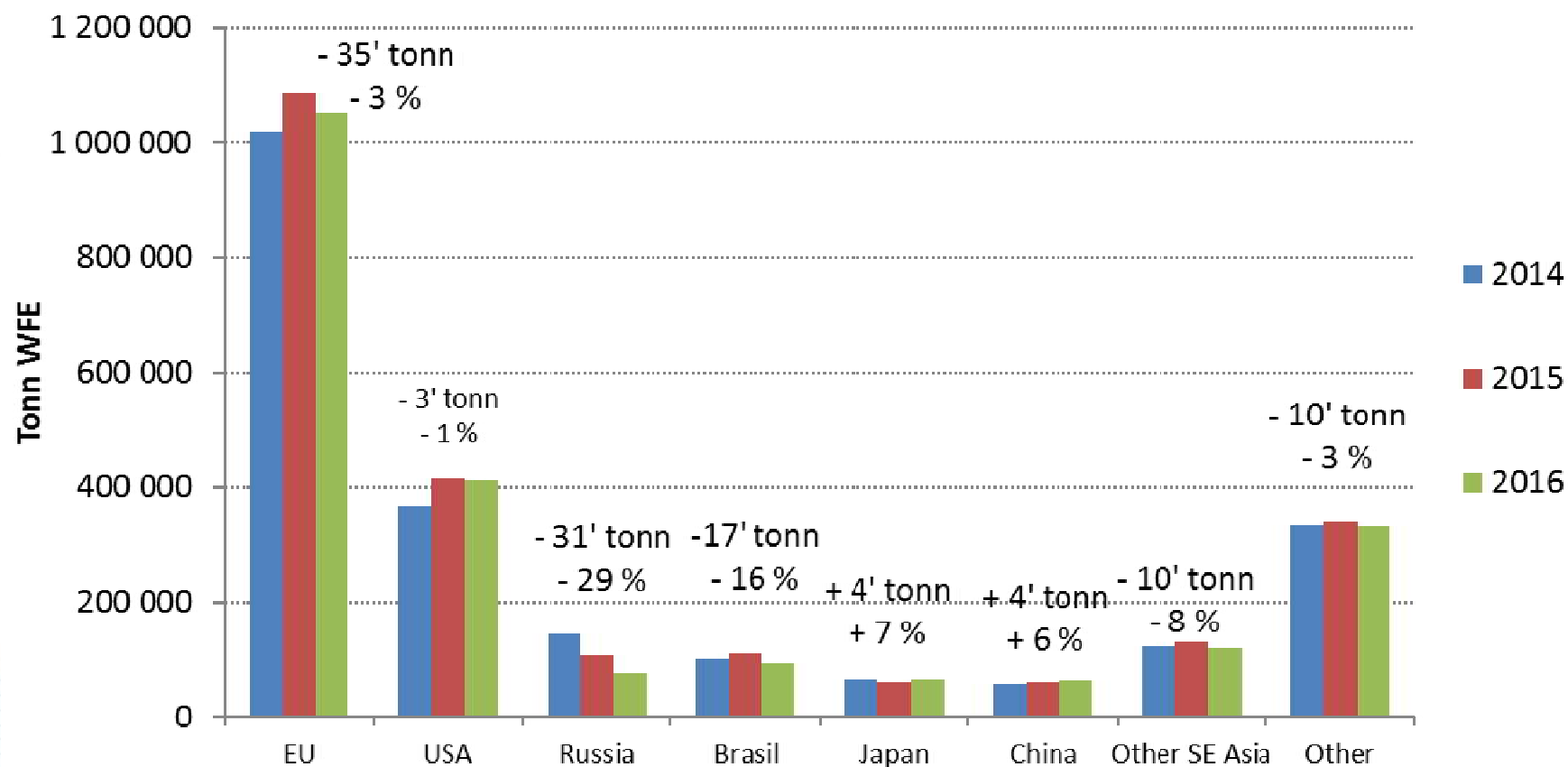
Endring fra 2015 til 2016

Nedgang i konsum av Atlantisk laks

Kun ca. - 4%

Volum-endring i ulik grad for hovedmarkedene

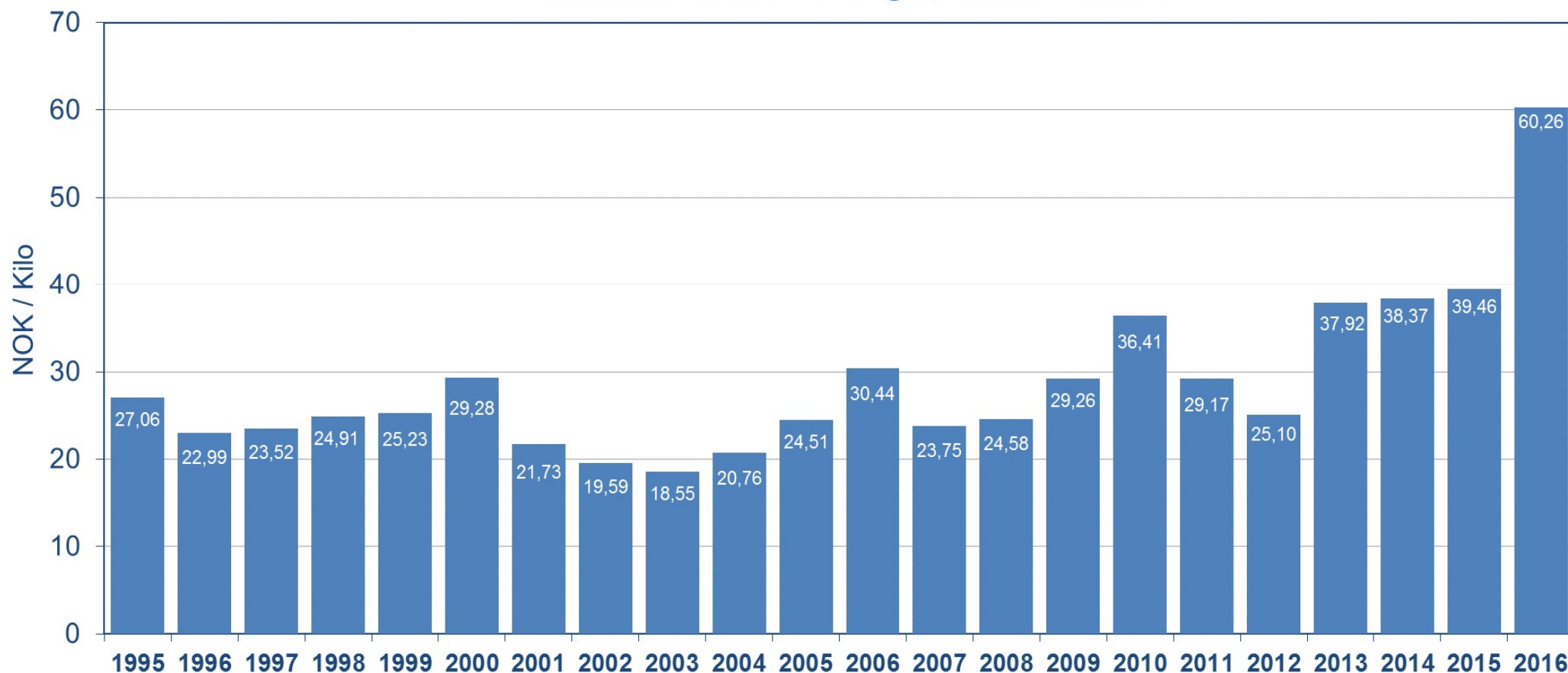

*Over 50 000 tonn, realisert fra fryselager – Har gitt en litt bedre balanse i marked

Rekord-stort volumfall → Rekordpriser

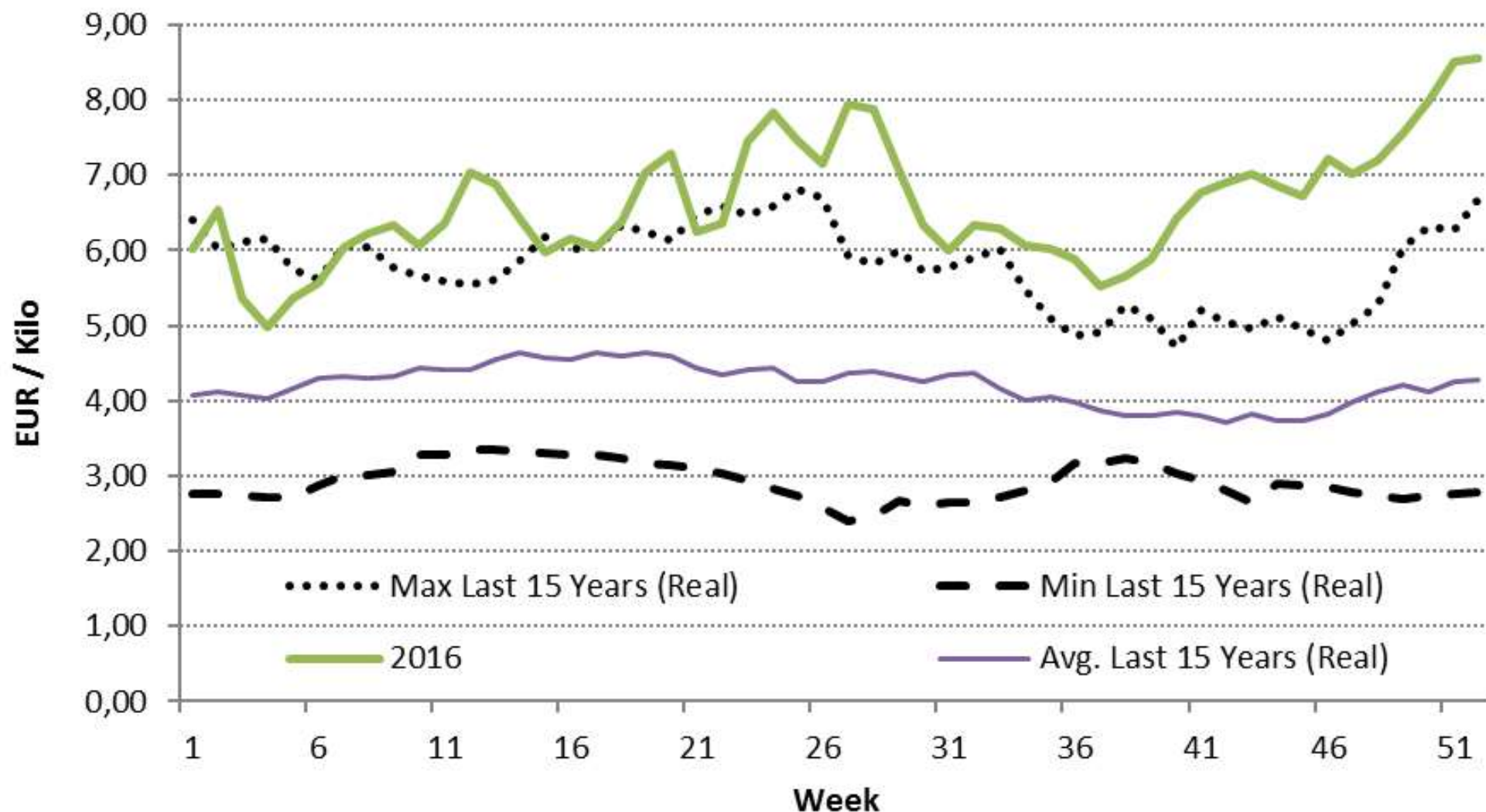
Nasdaq-basis; Økning på over 50 %

Estimert Pris basert på Spotpris - Regnet tilbake til EXW Slakteri
Atlantisk Laks - Norge; 1995 - 2016

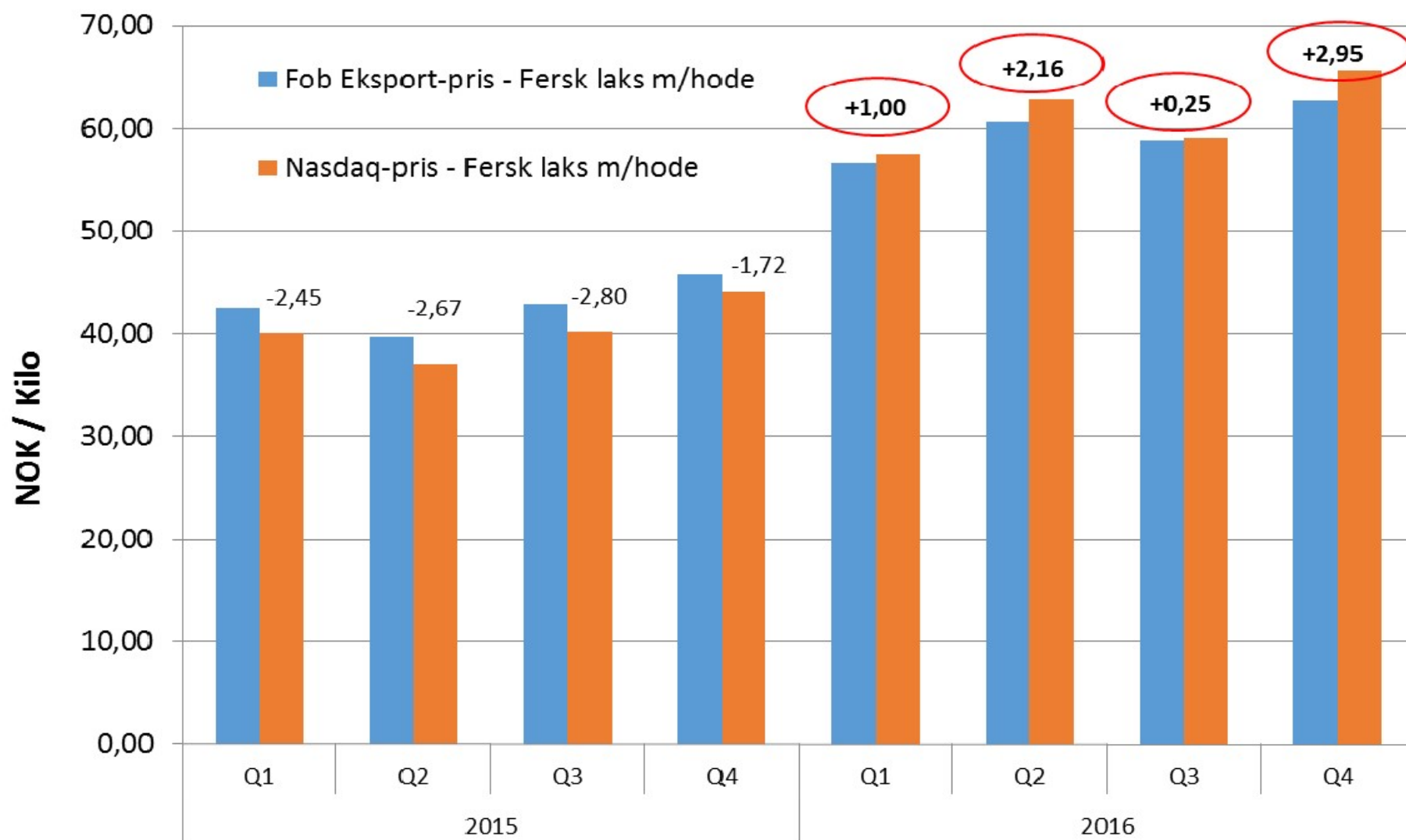
Spot-pris Norge; Satt rekorder i 42 av 52 uker

Selv justert for valuta & inflasjon

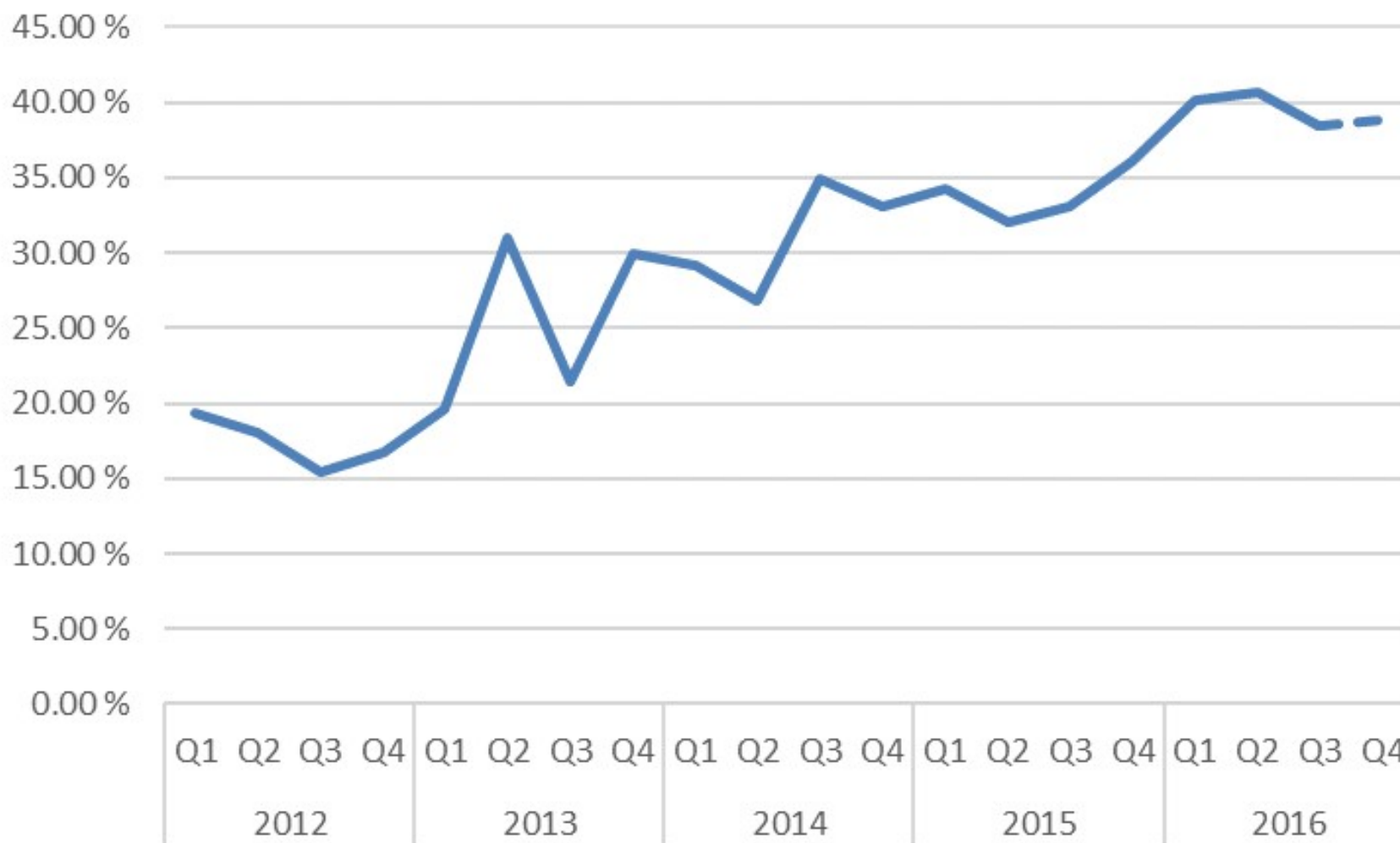

Men,... ikke alt er solgt til spot-pris

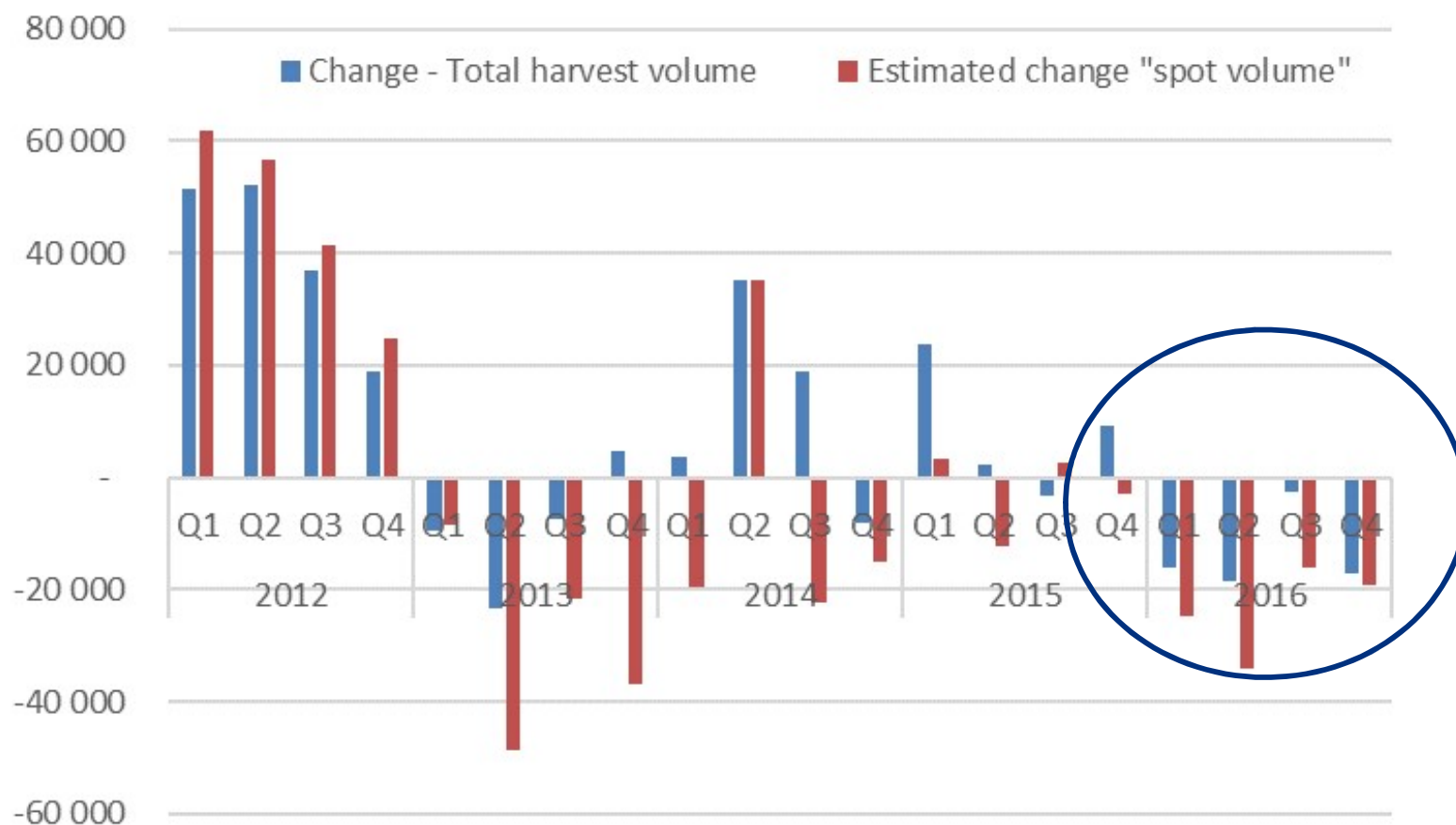
Høy kontraktsandel + Til-dels stor differanse vs. spot

Estimert Kontrakts-andel; Har vært høy Atlantisk Laks – Norge; Per kvartal

Hva har dette betydd for tilgjengelighet i spotmarkedet i Norge ?

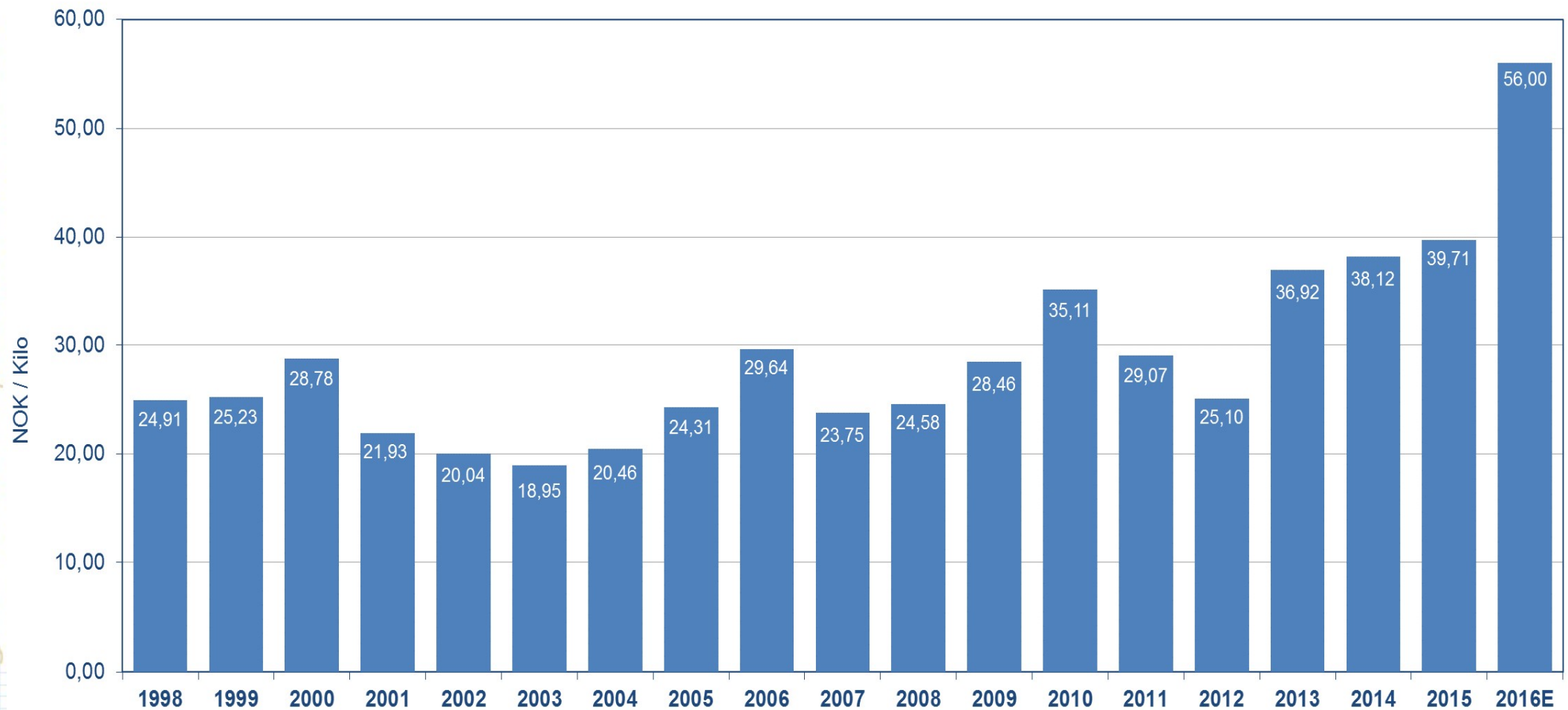

Endring (nedgang) i slaktevolum: - 63 000 tonn WFE

Endring (nedgang) i volum i spot: - 95-100 000 tonn WFE

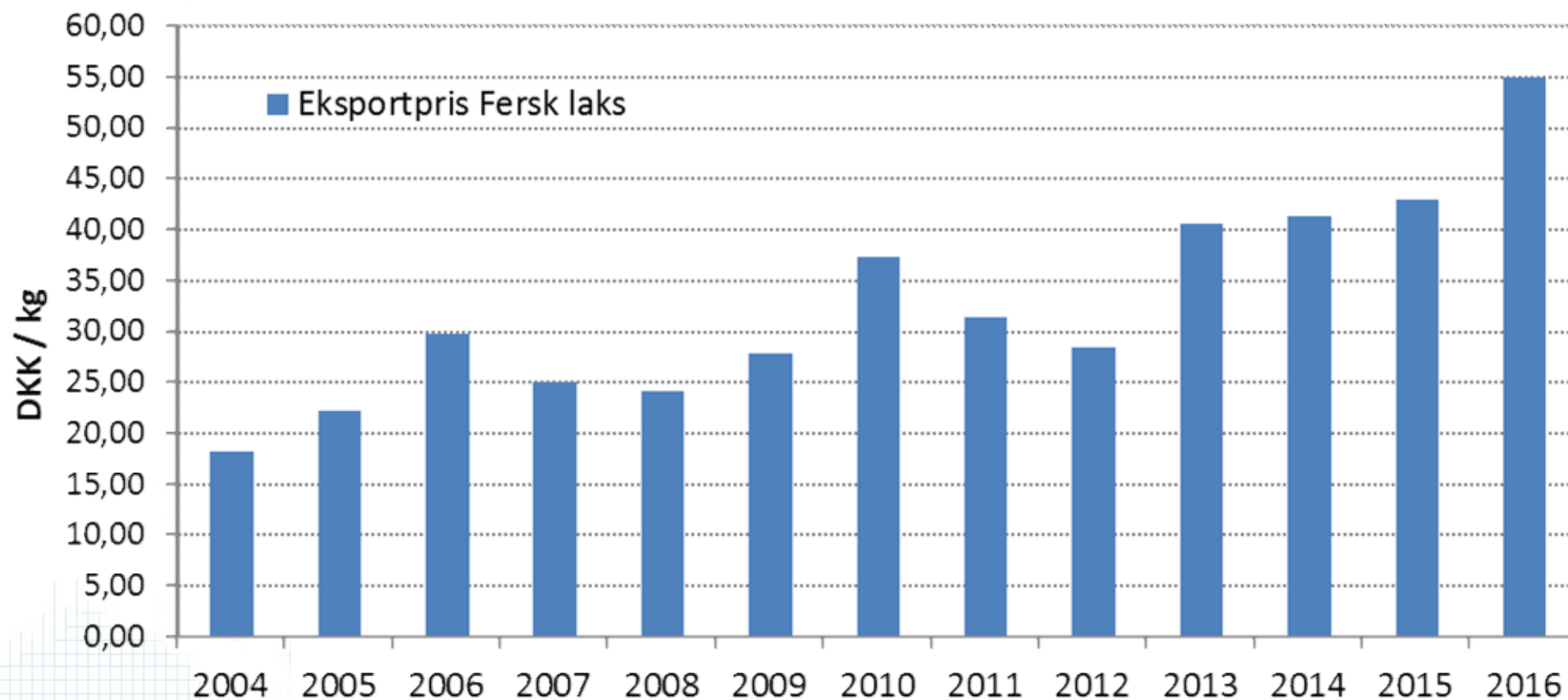
Estimert oppnådd pris til oppdretter

Lavere enn gjennomsnittlig spot-pris....

Fob Eksport-pris; Færøysk Fersk laks

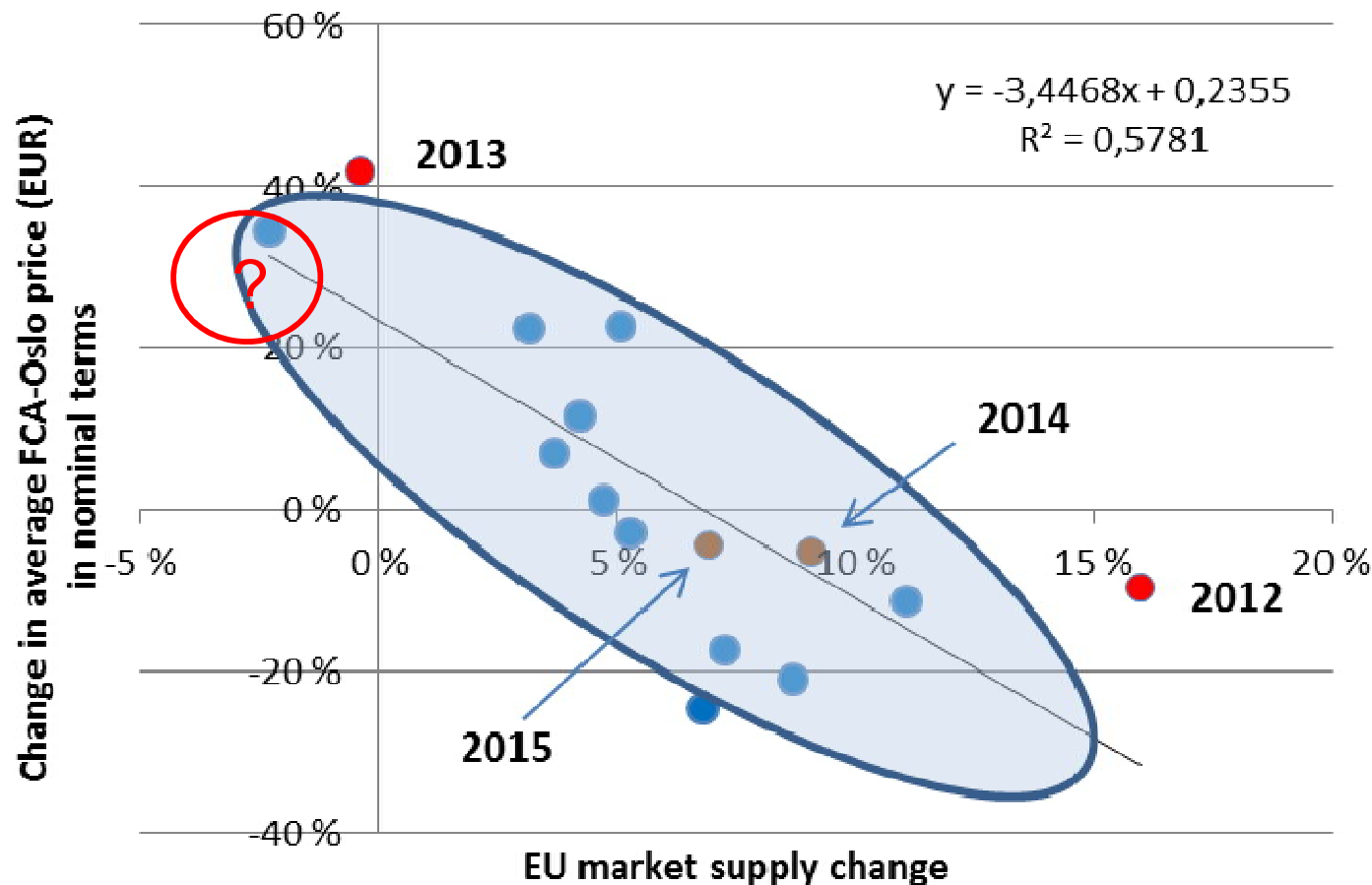
I DKK / Kilo; En økning på nesten 30 %

Plansje fra i fjor !

2016: EU – Endring i tilførsel:
Nedgang på -3 til -4 %?

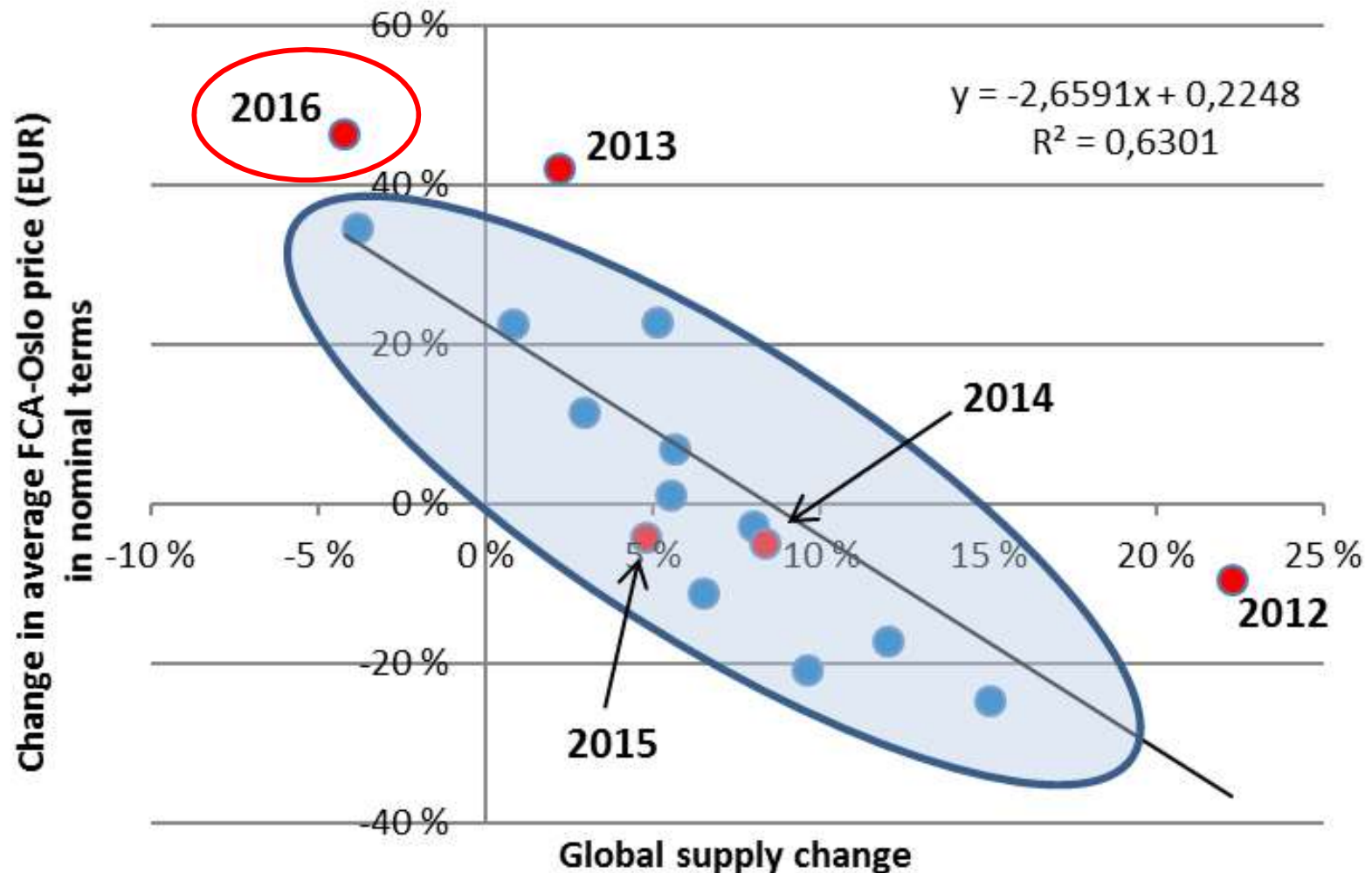
EUR

Pris-økning på 20-25 % i 2016?! – Ikke umulig
Men, mindre sannsynlig når pris-premium allerede er høyt...

Hvor «feil» var dette ?

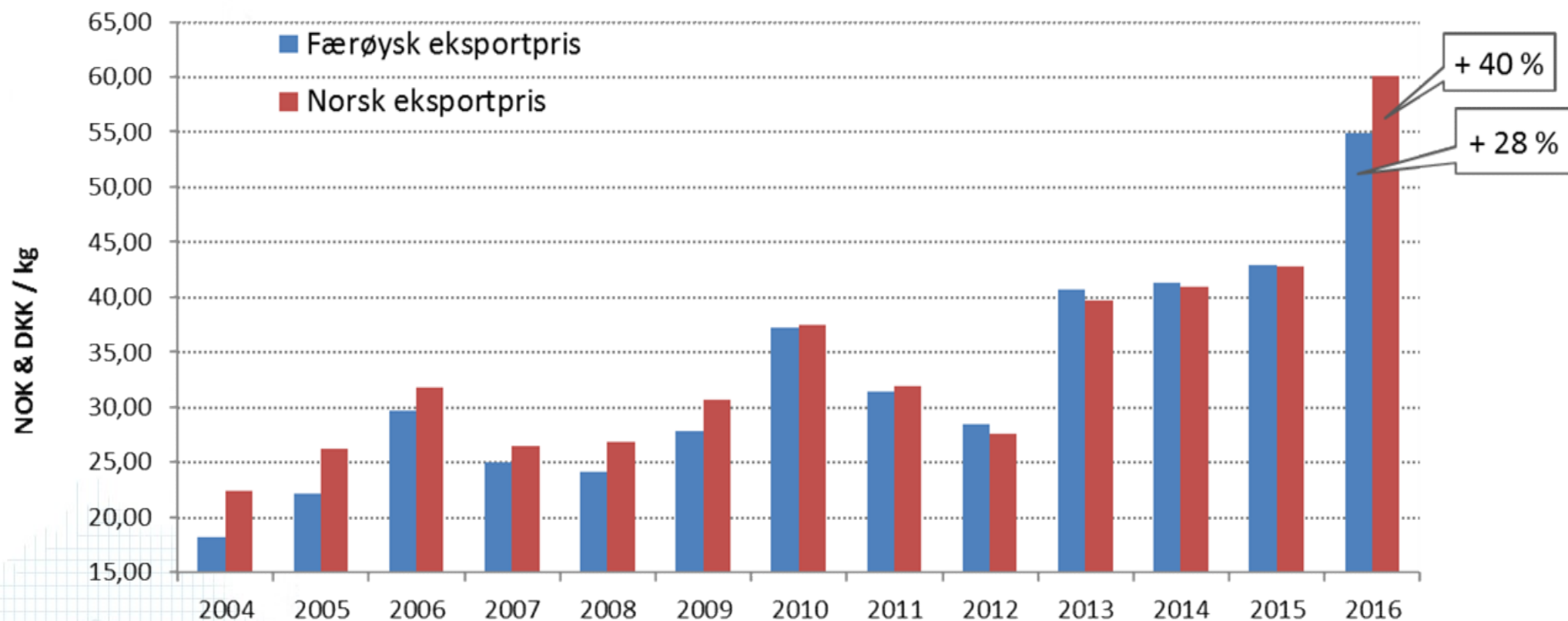
Spot-on (for tilførsel EU); Gikk ned med 3 %
Men pris-endring: + 46%, - ikke + 25%

Hva med laksen – med premium allerede

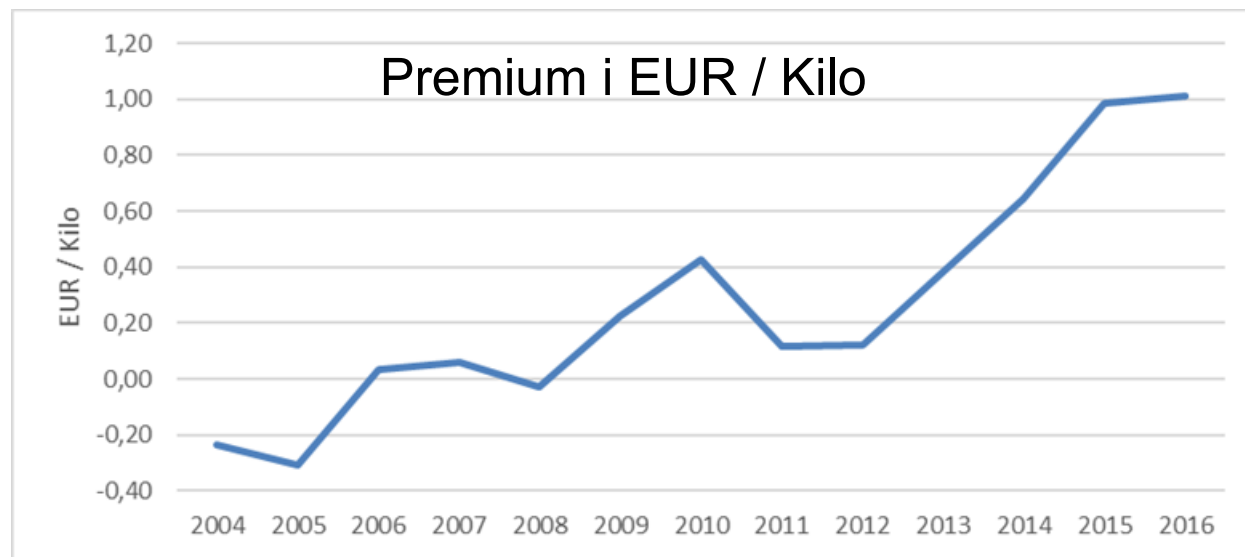
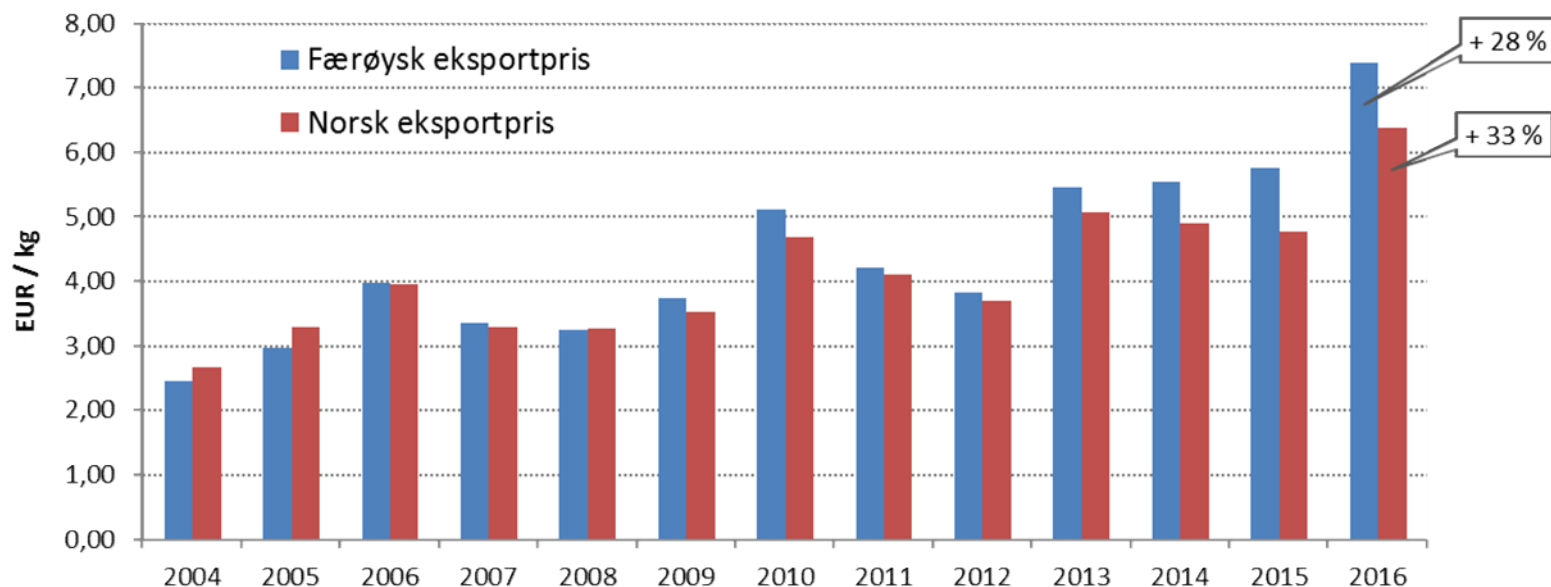
Fortsatt pris-premium for Færøysk laks?

Færøysk målt i DKK – Norsk målt i NOK

Pris-sammenligning i markeds-valuta (EUR)

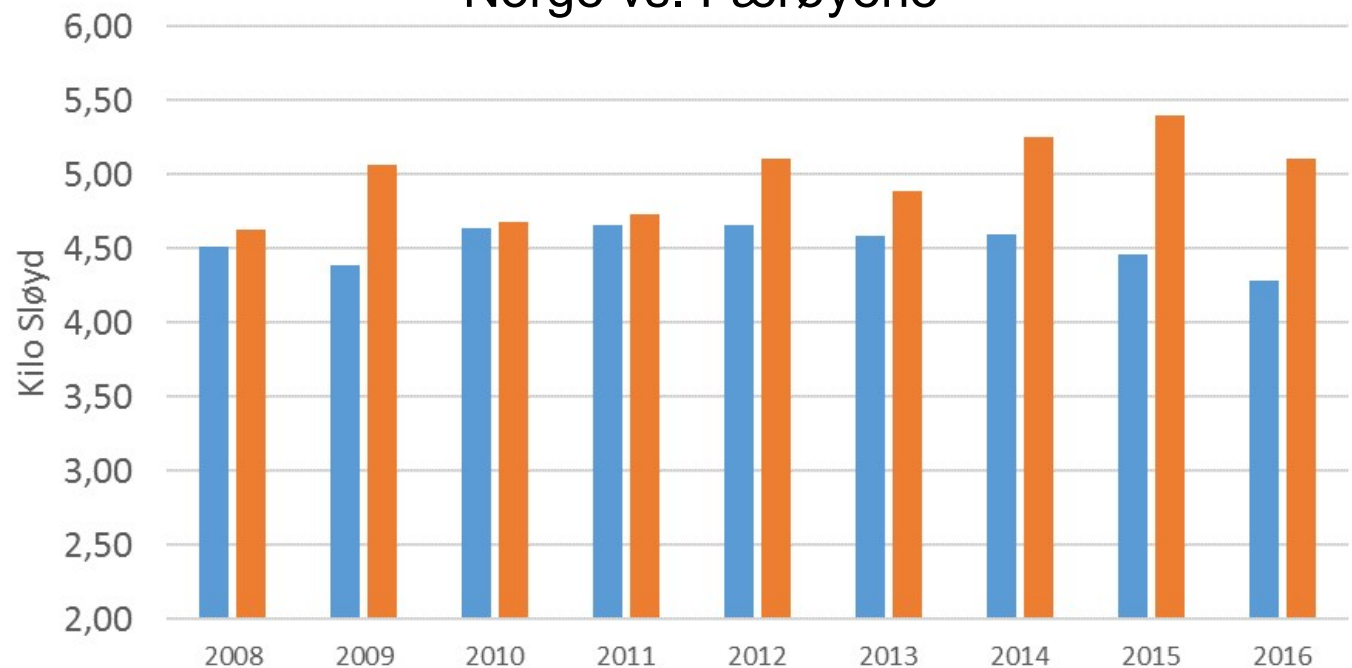
Premium ble opprettholdt !

Premium - Fordi laksen fra Færøyene er:

- Mer marginal / nisje?
- av Bedre kvalitet ?
- eller bare Større ?

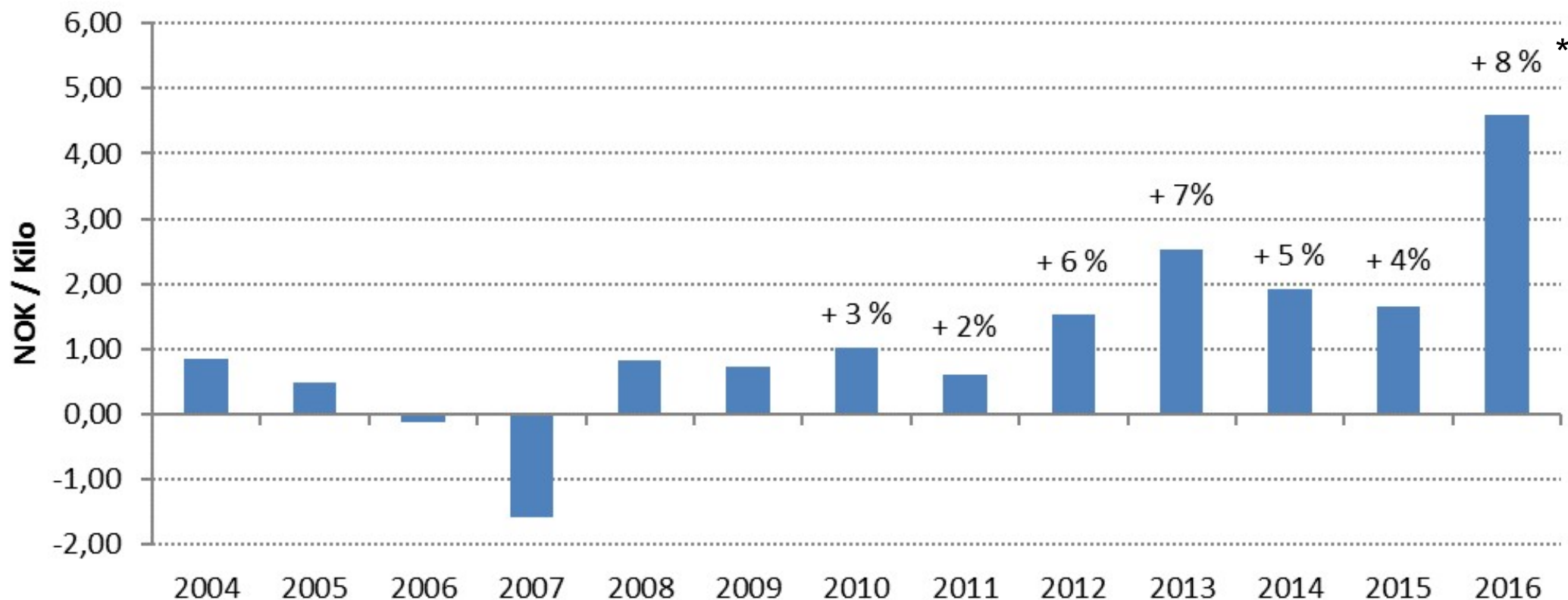
Gjennomsnittlig Slaktevekt
Norge vs. Færøyene

Stadig høyere Storfisk-premium

Bekreftes også med kun Norske pris-data

Nasdaq: «5 kilo +» versus «5 kilo –»

* Uttrykker «Pris-premium» for 5kg+ vs. 5kg-, målt i prosent

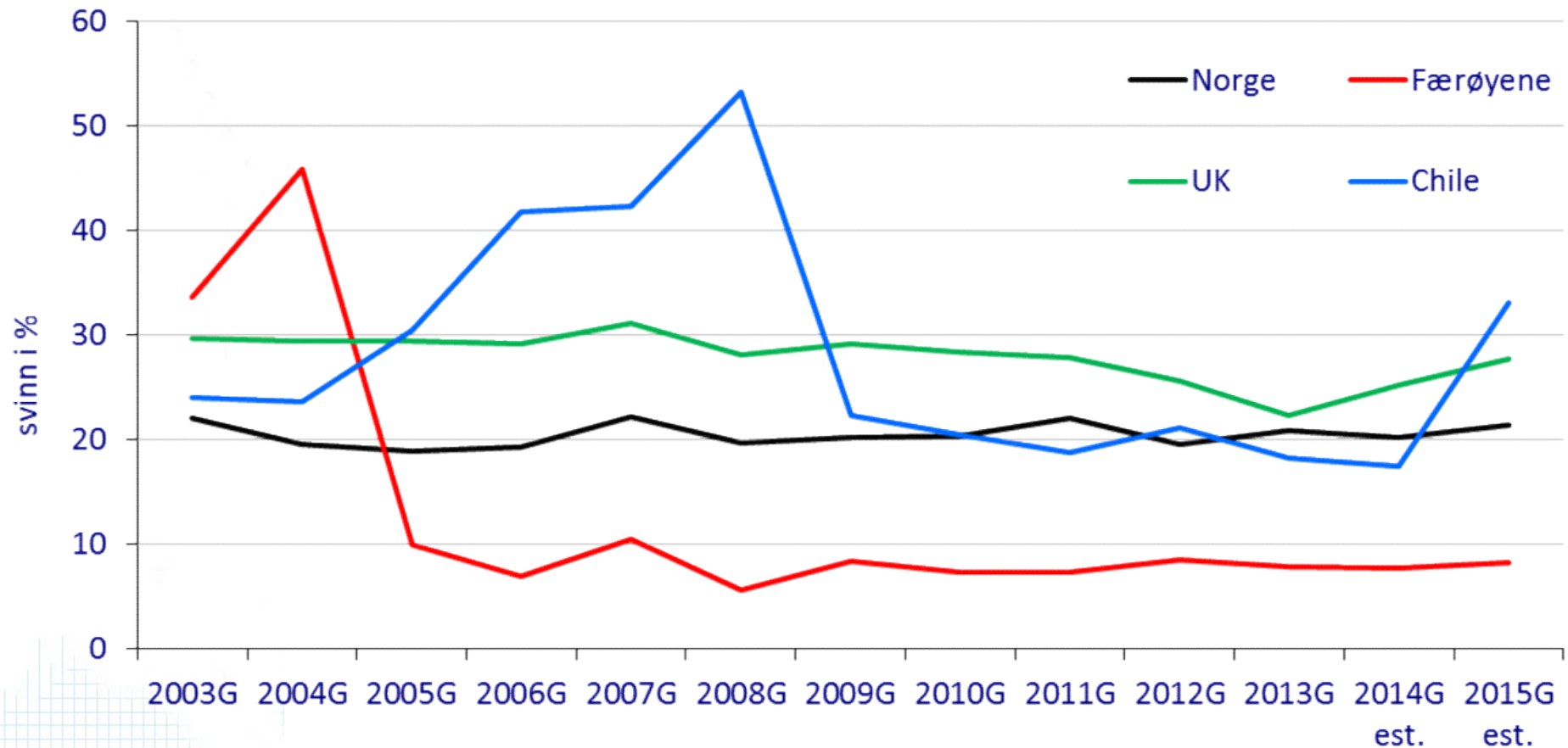
Produktivitet – Atlantisk laks

En global benchmark

Fokus slaktevekter

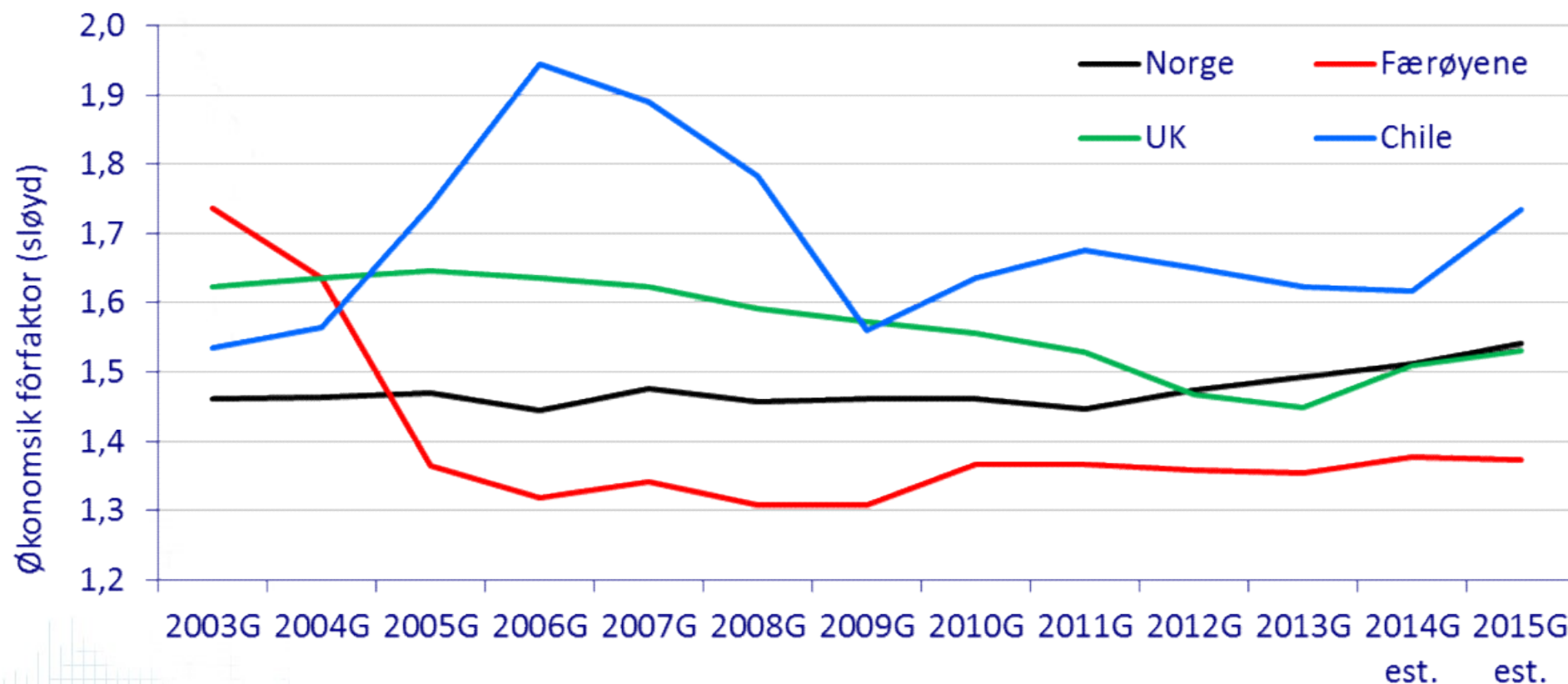
Svinn; Antall tapt vs. total-utsett

Per generasjon → 15G

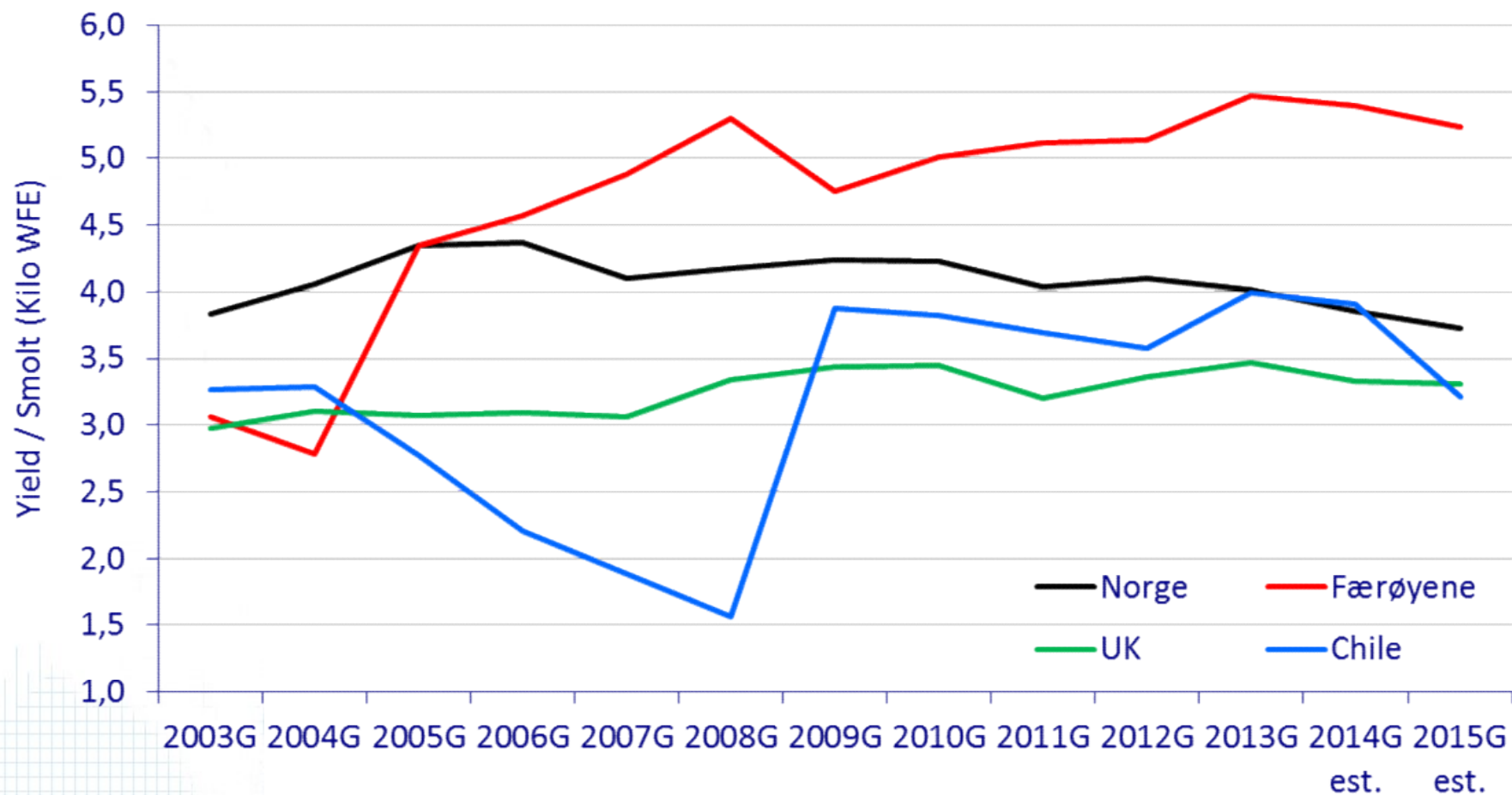
Økonomisk fôrfaktor – Sløyd vekt

Per generasjon → 15G

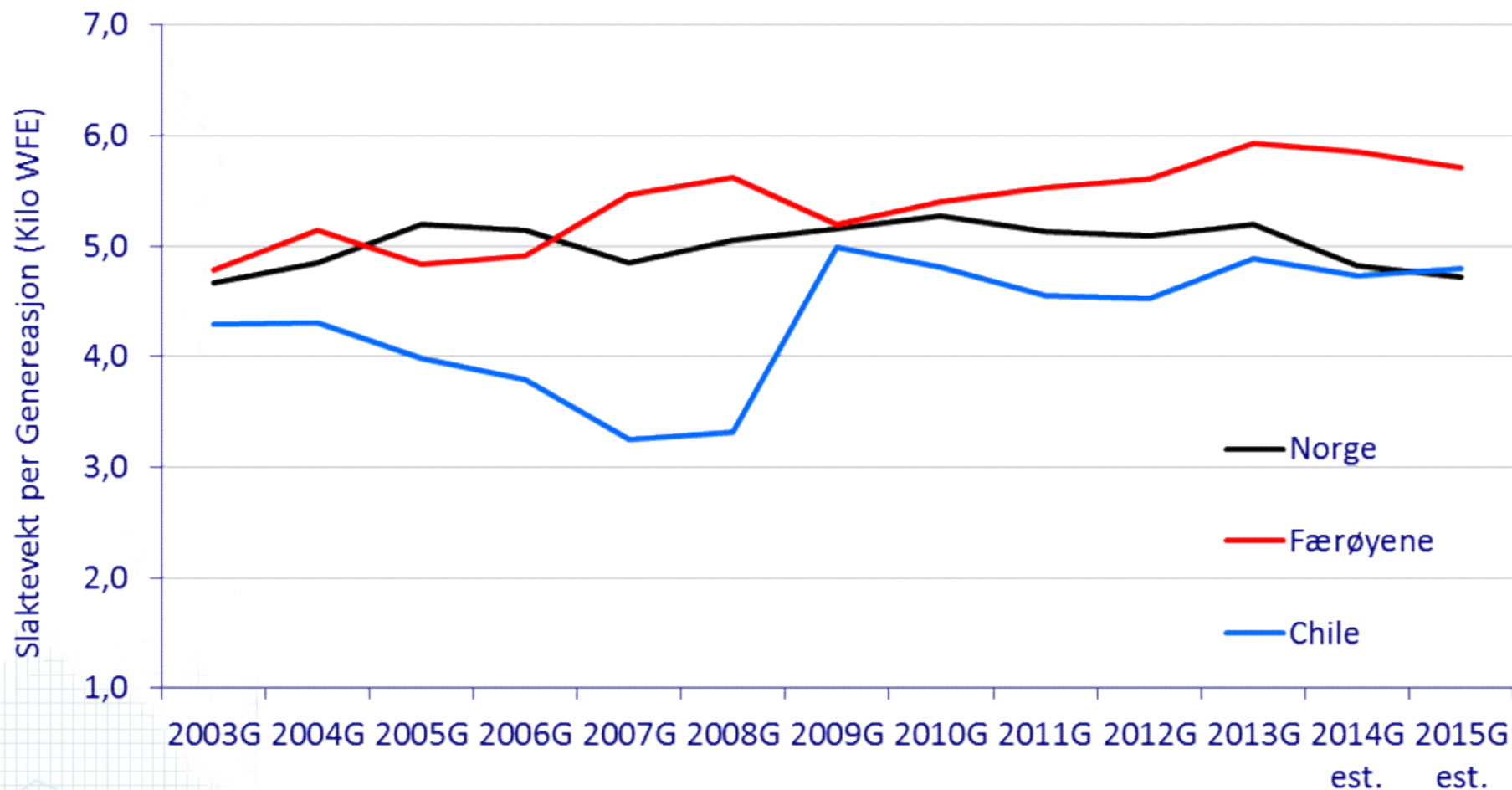
Utbytte per smolt

Per generasjon → 15G

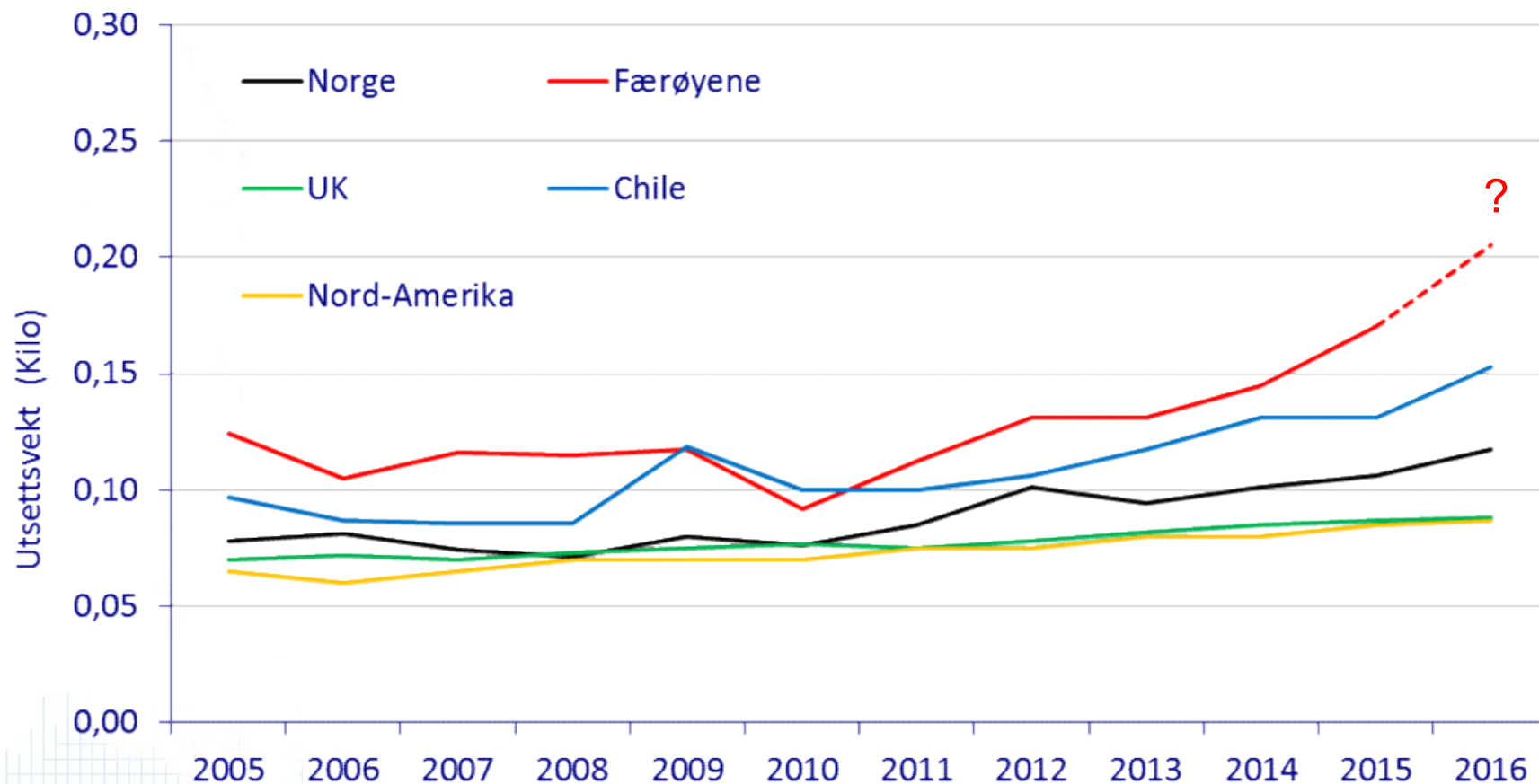

Slaktevekt – Målt i kilo WFE

Per generasjon → 15G

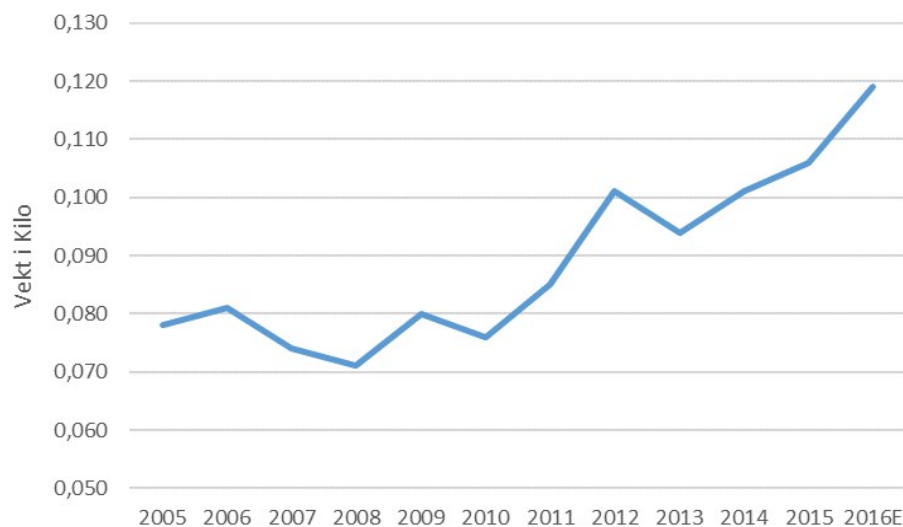

Utsett-vekt – Smolt 2005 - 2016

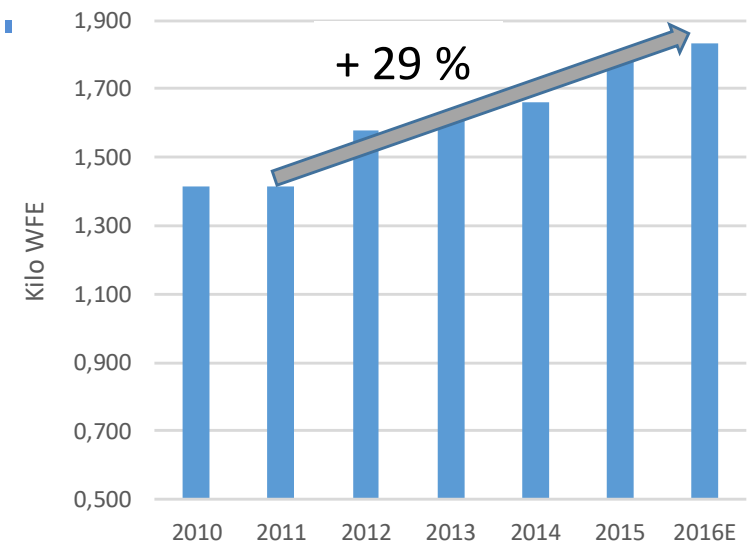
Norge blir stadig bedre på å produsere (små-) laks....

Smolt - Gjennomsnittsvekt v/utsett

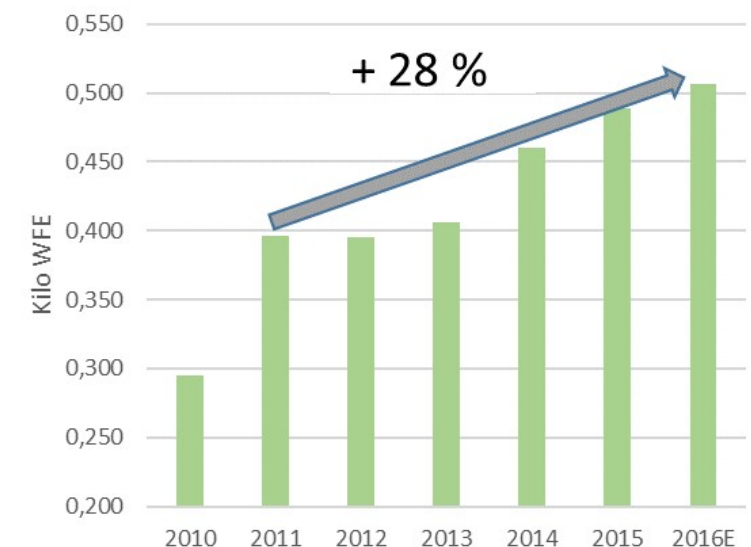
Vårfisk 1ste år i sjø

Snittvekt
Ult. Des

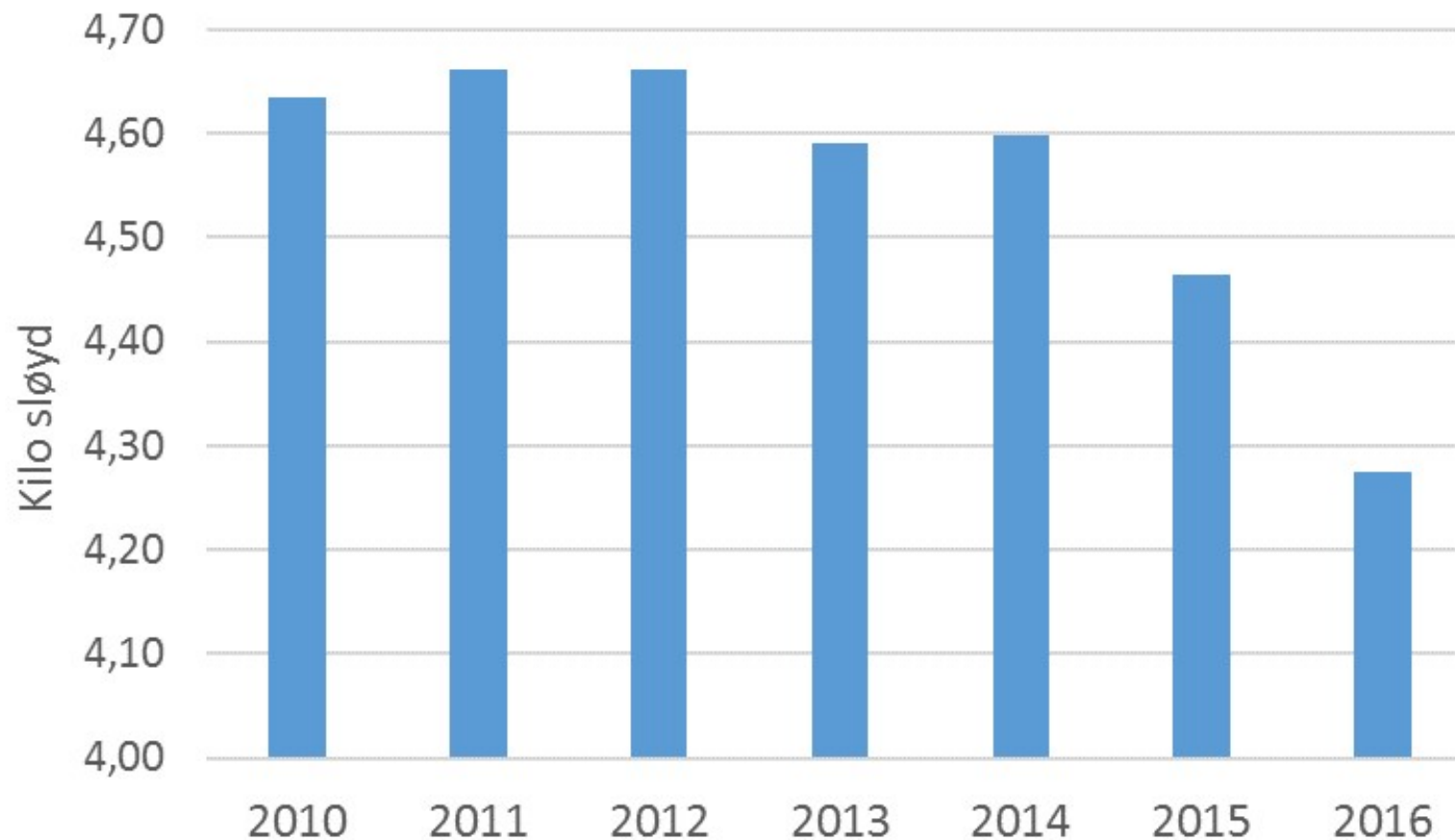

Høstfisk 1ste år i sjø

Snittvekt
Ult. Des

Likevel – Slaktevekta går ned...

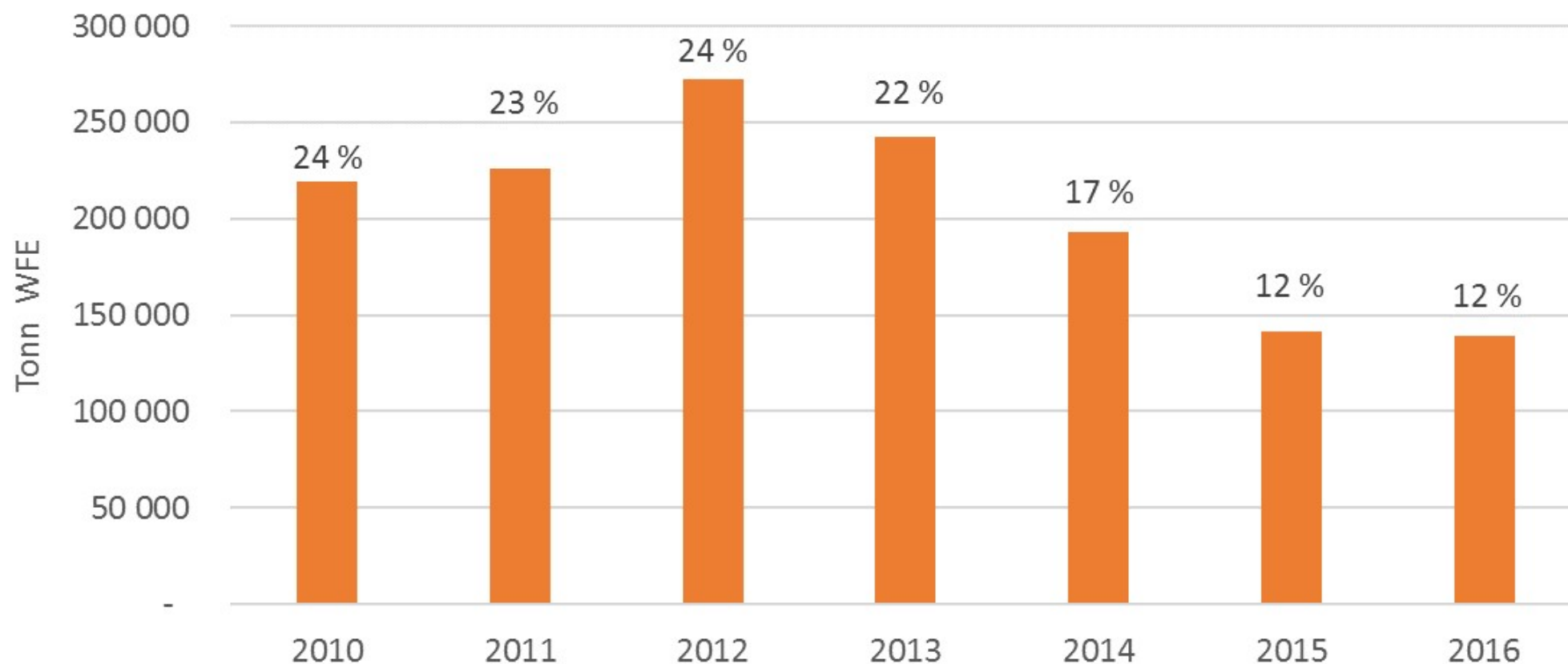

Fra 2012 – 2016 -> Nedgang på nesten **400 gram**

Med et volum på 1 million tonn sløyd vekt -> Betyr slakting av **20 mill flere individer**

Norsk eksport av laks til «Storfisk-marked»*

I tonn (wfe), samt andel totalt eksportvolum (rw)

Omtrent halvert fra 2012 – 2016 !! (både absolutt + relativ andel)

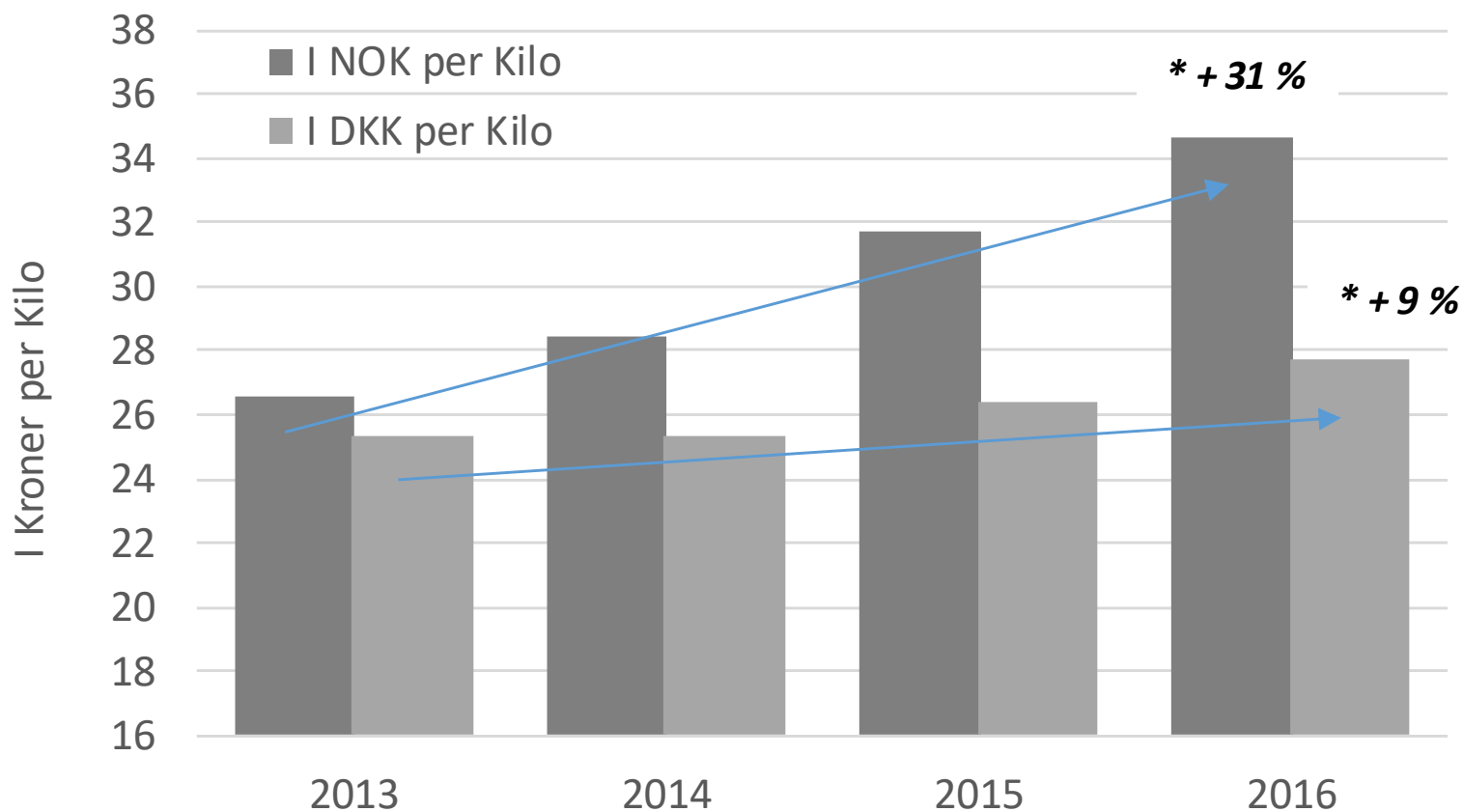
*Kina, Russland, Hong Kong, USA, Korea, Taiwan ++

Produksjonskost

Noen sammenligninger og Kostnads-drivere

Valuta; Prodkost & Konkurransekraft

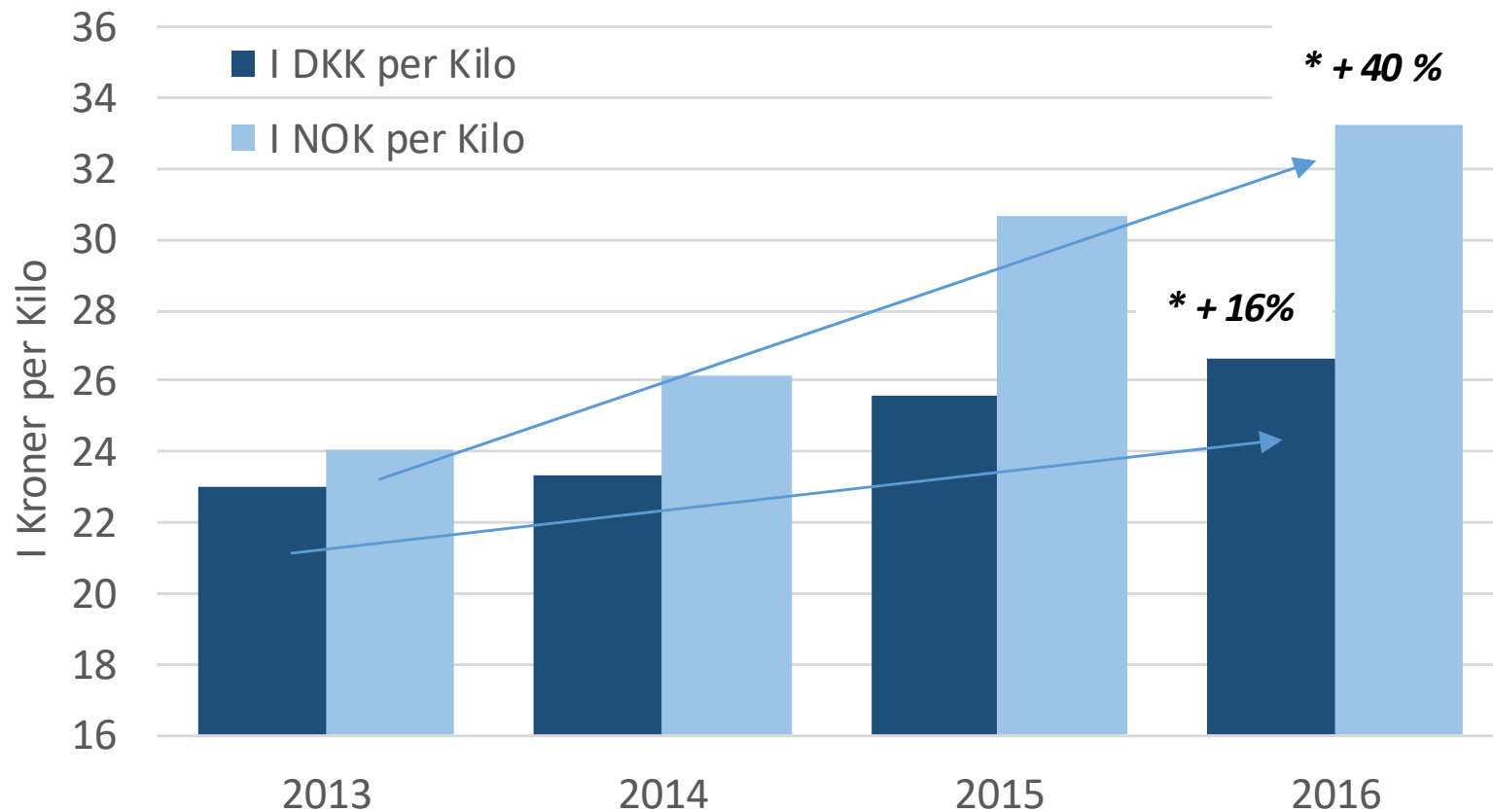
Norge; Estimert Kostnadsutvikling I DKK og NOK

* Endring over 3 år - 2013 til 2016E

Valuta; Prodkost & Konkurranseskraft

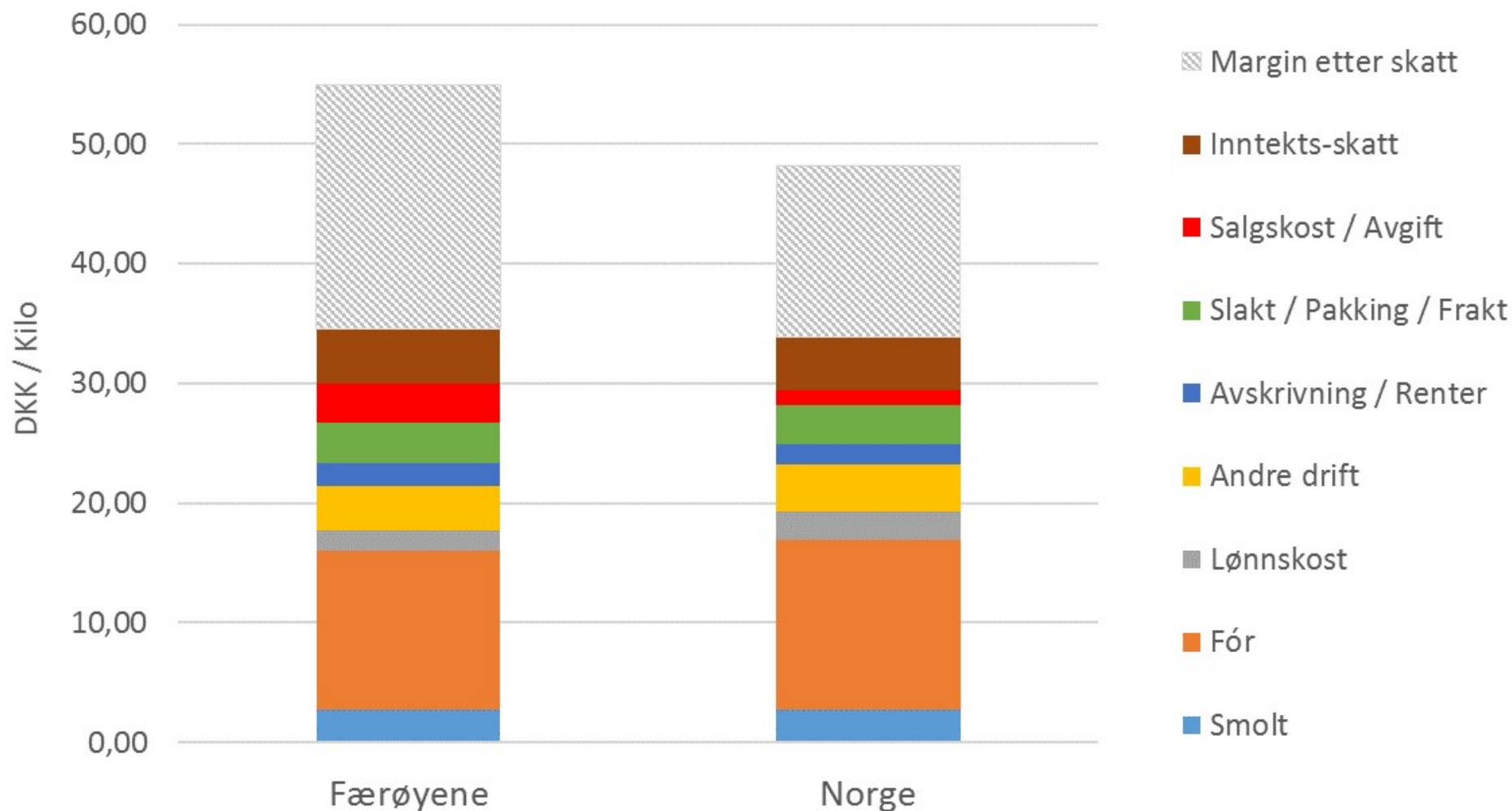
Færøyene; Estimert Kostnadsutvikling I DKK og NOK

* Endring over 3 år - 2013 til 2016E

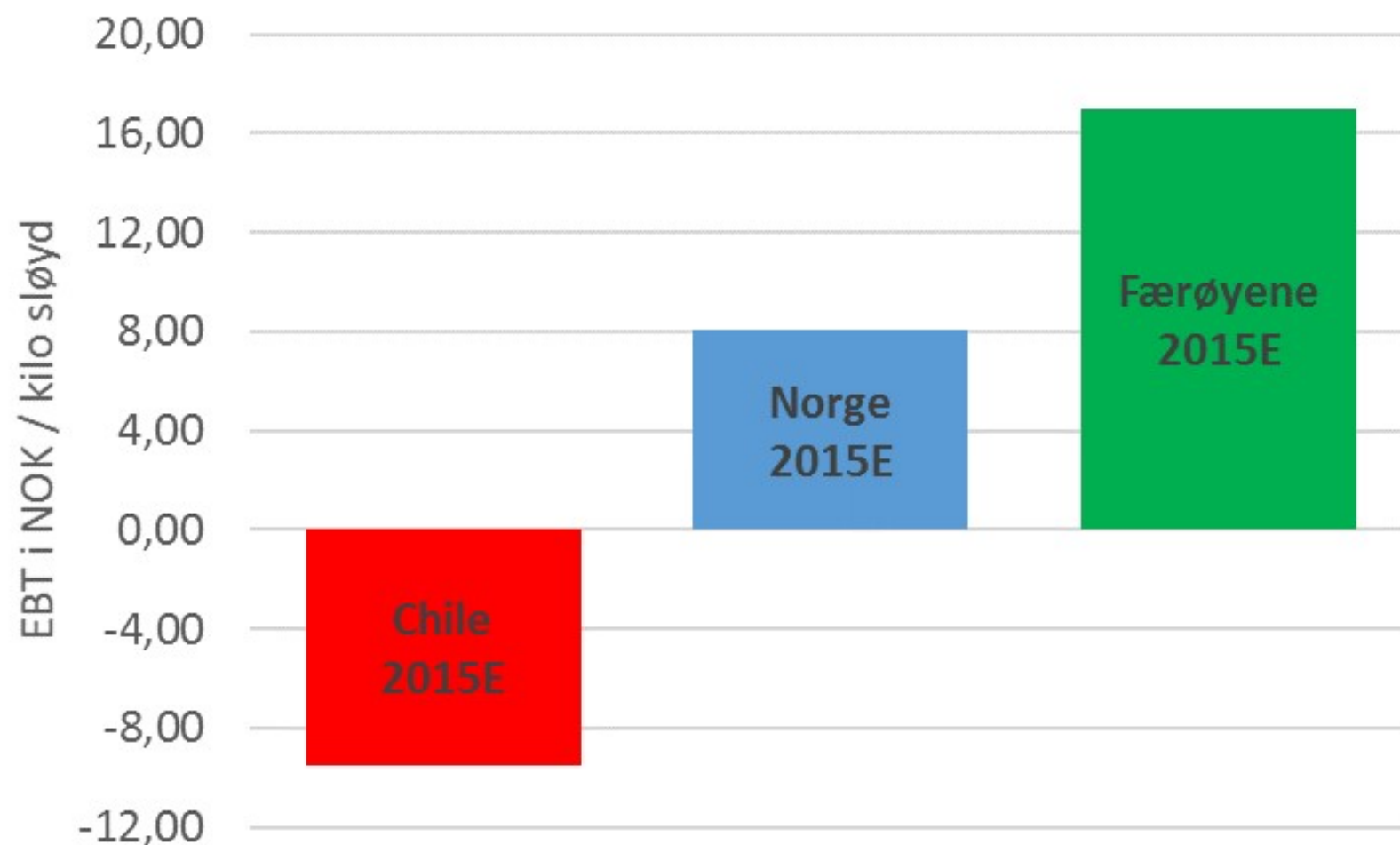
Oppnådd pris for fersk laks

Fordeling mellom kostnader og margin

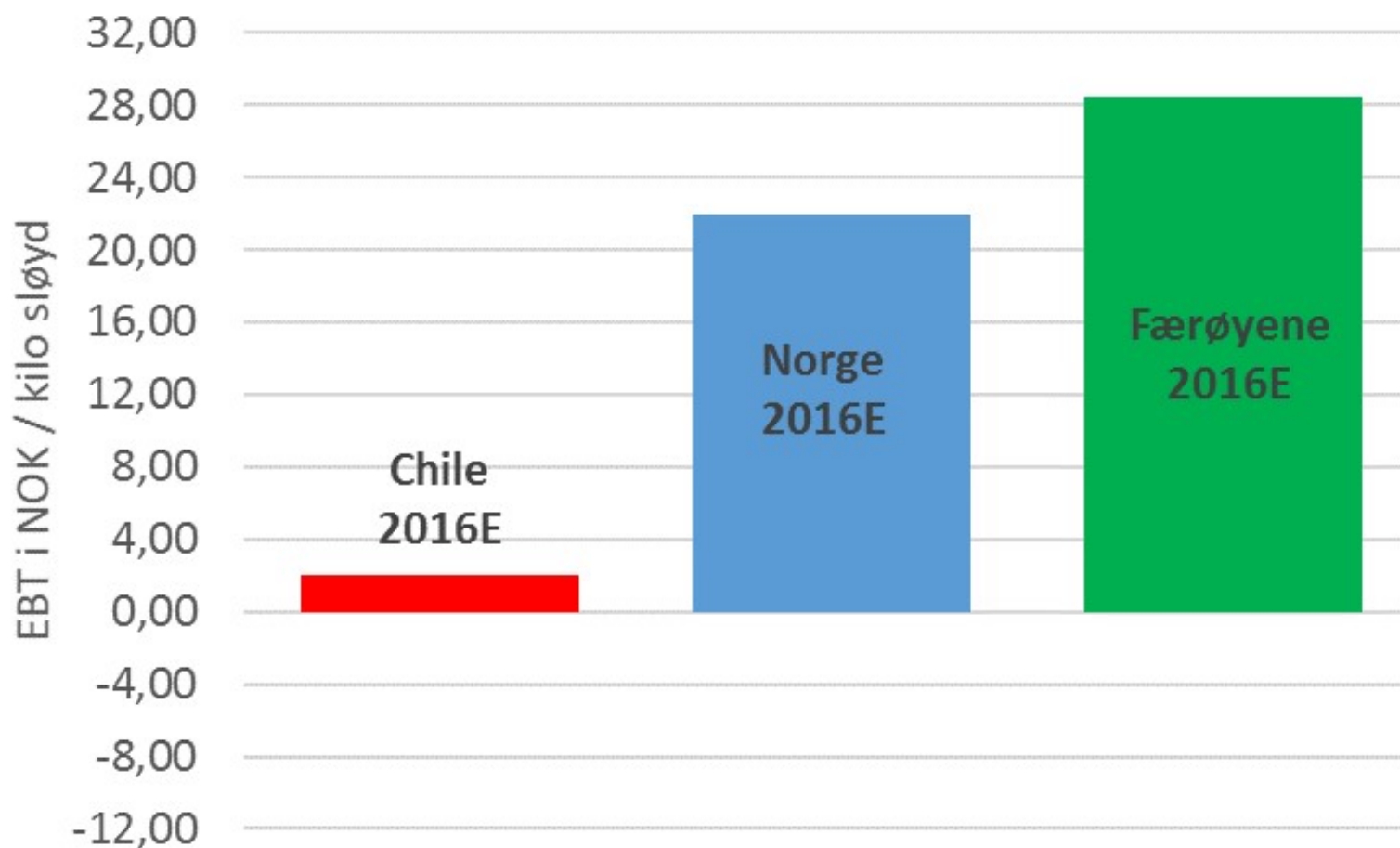
2015 – Store forskjeller i Inntjening

Estimat - EBT per kilo

2016E – Fremdeles store forskjeller

Estimat - EBT per kilo

Produksjonstrender & Markedsutsikter 2017

Utsikter for 2017

Slaktekvantum

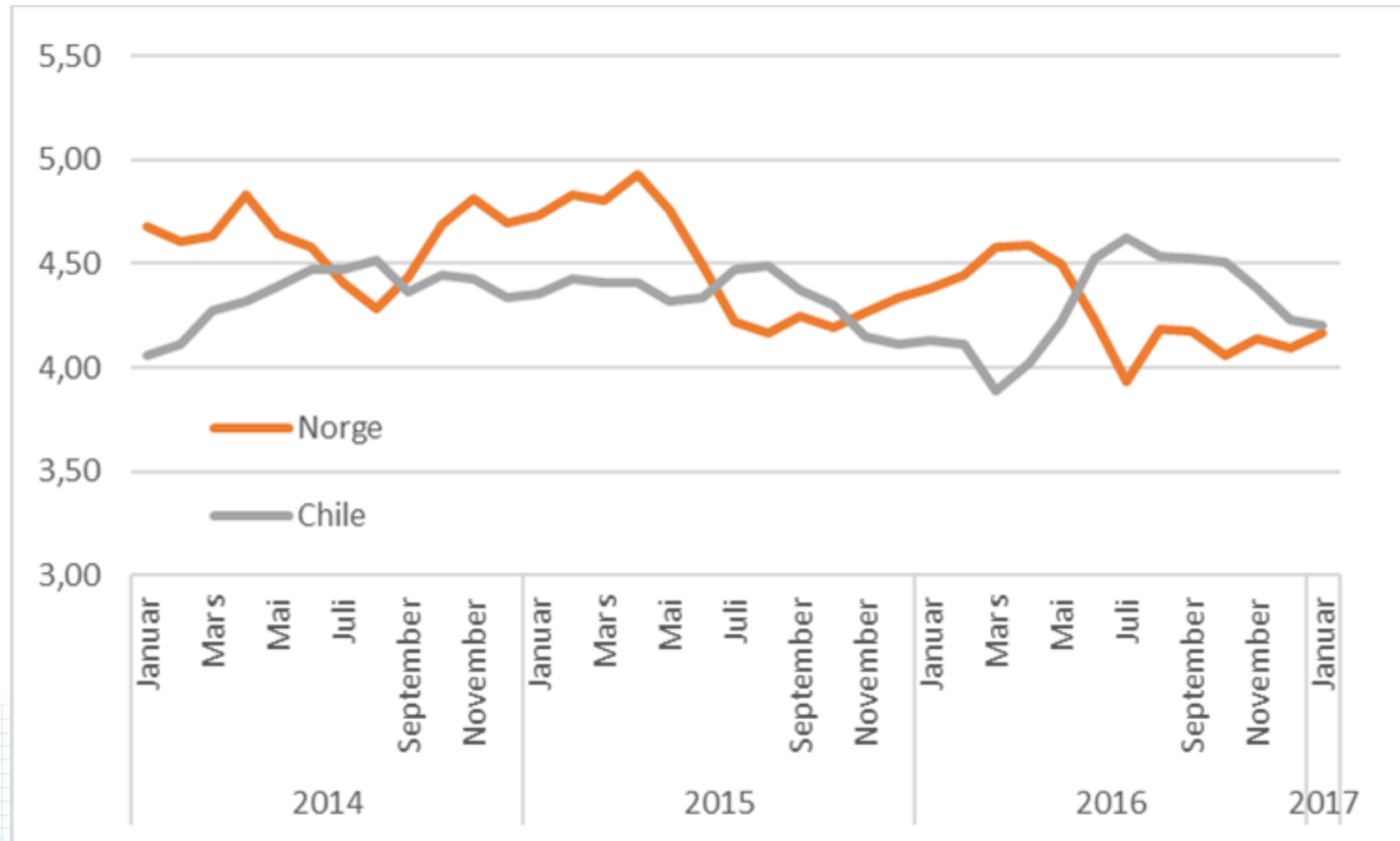
	2014	2015	Chg.	2016E	Chg.	2017E	Chg.
Norge	1199	1234	3 %	1171	-5 %	1184	1 %
Chile	583	598	3 %	504	-16 %	520	3 %
UK	171	166	-2 %	157	-5 %	172	9 %
Nord-Amerika	119	155	31 %	165	6 %	159	-4 %
Færøylene	83	76	-9 %	77	2 %	80	3 %
Andre	74	88	19 %	88	0 %	95	8 %
Totalt	2228	2318	4 %	2162	-7 %	2209	2 %

Markedsfordeling

	2014	2015	Chg.	2016	Chg.	2017E	Chg.
EU	1018	1088	7 %	1053	-3 %	1059	1 %
USA	367	416	13 %	413	-1 %	426	3 %
Russland	146	106	-27 %	75	-29 %	67	-11 %
Japan	64	61	-5 %	65	7 %	64	-1 %
Brasil	98	110	12 %	93	-16 %	98	6 %
Kina/HK	88	86	-2 %	85	-1 %	90	6 %
Andre	426	447	5 %	435	-3 %	408	-6 %
Totalt	2206	2313	5 %	2219	-4 %	2212	0 %

Chile: God produktivitet; Q2-Q4 2016

Slaktevekt; Bedre enn Norge siste 8 mnd, men..

Hva er forskjellen på.....

Areal / Overflate - En laks på 0,2 -1 og 5 kilo?

Vekt

200 gram

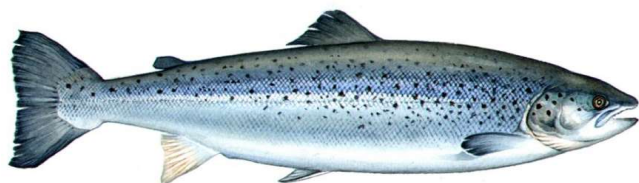
Volum

200 cm³

Areal

245 cm²

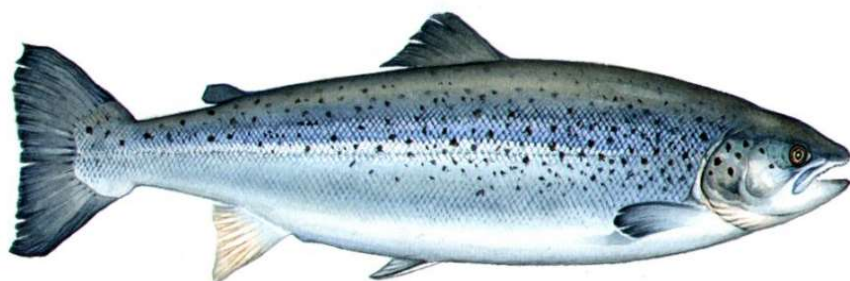

1000 gram

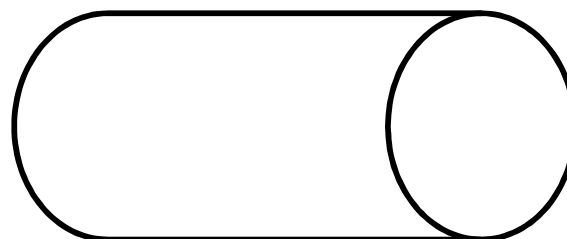

1000 cm³

650 cm²

5000 gram

5000 cm³

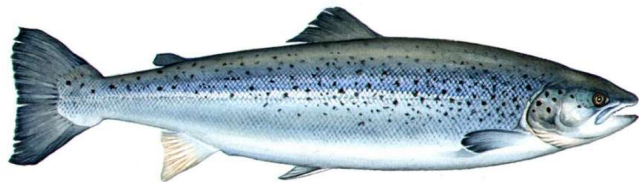
1840 cm²

NB, Alle 3 har samme lusegrense....

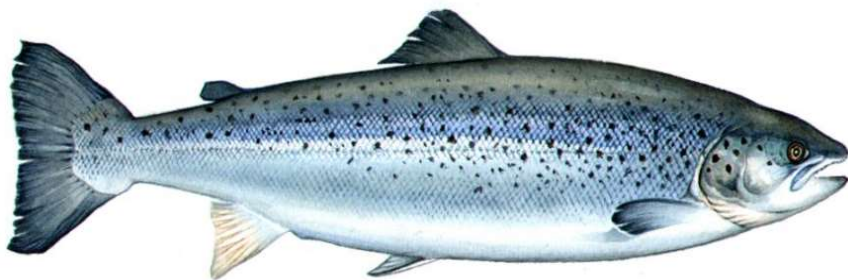
Vekt

200 gram

1000 gram

5000 gram

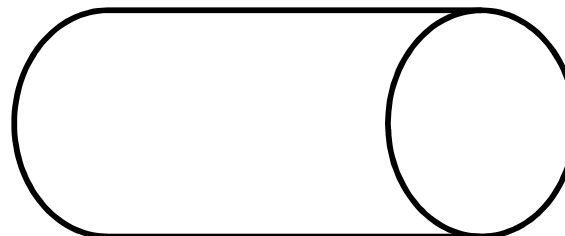
Volum

200 cm³

1000 cm³

5000 cm³

Areal = Eksponering påslag

245 cm²

650 cm²

1840 cm²

x8!

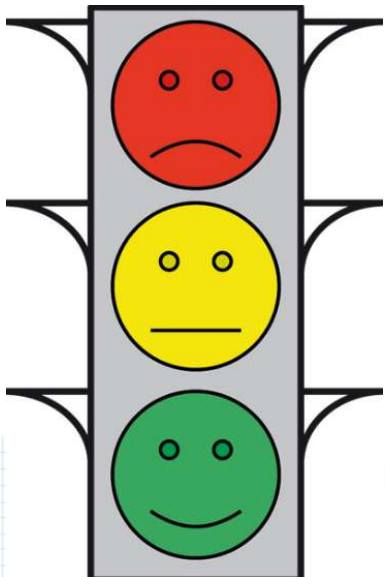
Norge; Strengt + Strengere luse-regime

0,5

Resultat kort sikt (1-3 år):

- Mindre lus !
- Mindre Laks I (lavere volum / volumvekst)
- Mindre Laks II (lavere slaktevekt – mindre storfisk)
- Høyere Kostnad
- Fortsatt høy pris

Færøyene; Strengere luse-forskrifter

1,5

Resultat kort sikt (1- 3 år):

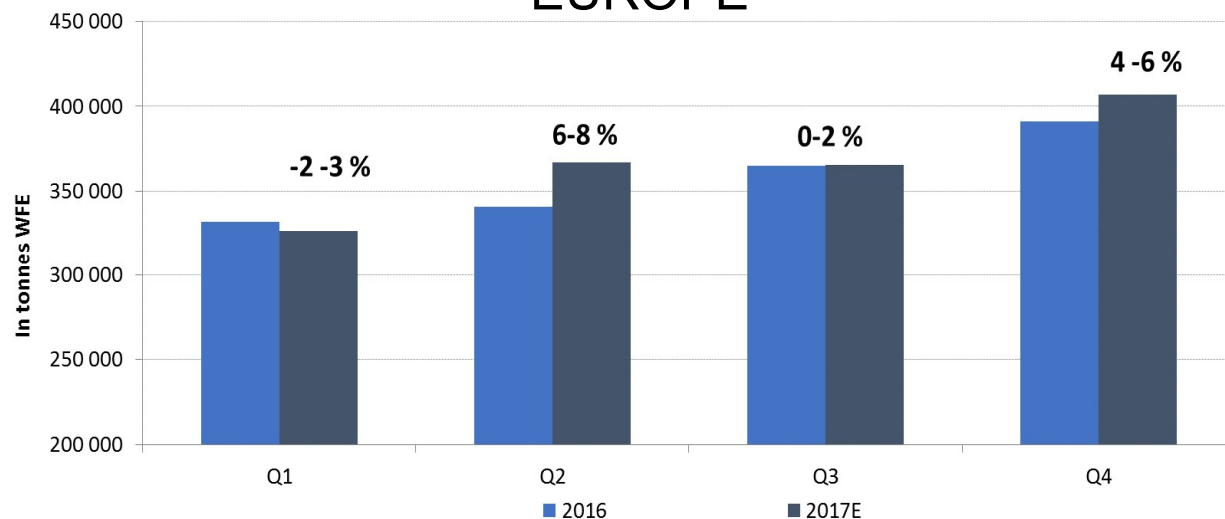
- Mindre lus
- Mindre Laks I (lavere volum ?) – Ikke sikkert !
- Mindre Laks II (lavere sl.vekt, men «Still best»)
- Høyere Kostnad
- Fortsatt høy pris (men lavere premium ??)

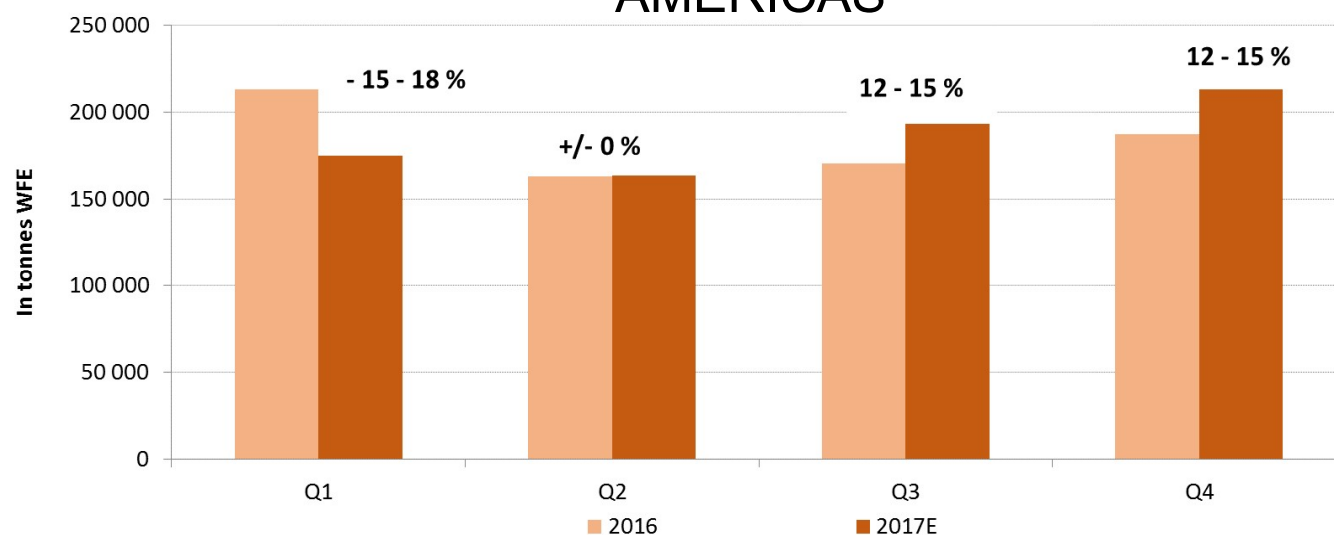
Forventninger Slaktevolum

Per Kvartal og Per Region

EUROPE

AMERICAS

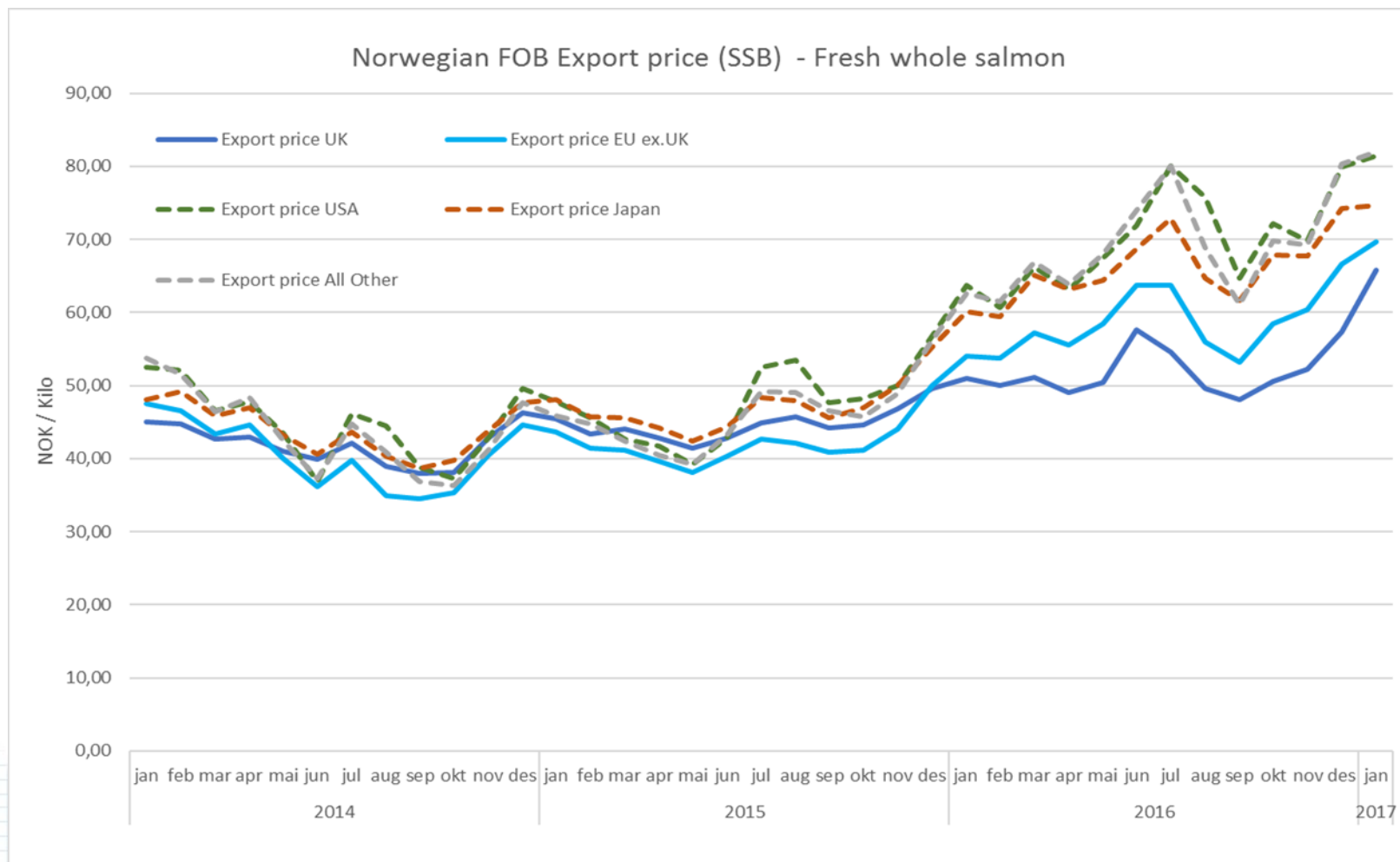
Markedsdynamikk 2017 ?

→ Det blir et kjempespennende år

- Først nå: Reaksjoner / Konsekvenser / «Senskader» av laksepris på NOK 50+
- Kina; Normalisering av handelsforhold mot Norge – *Stort uforløst potensiale!*
- Russland; Er det i 2017 at vi vil oppleve «re-åpning» av Russland for Norge / EU + *Et enda større sovende, men «fastlåst» potensiale !!*
- Storbritannia; EU's 3dje største marked – Etterspørsels-momentumet kan forsvinne
Svakt Pund – Mer prisoppgang i sikte – BREXIT med ytterligere forverring ?
- USA; Hvor peker egentlig «Trump-pila» ?
 - *Den nye – Svak USD, proteksjonisme, Svekket kjøpekraft?*
eller
 - *USA blir «The Great America again» - og alle lakse-eksporthører sin «våte drøm»*

EU – men spesielt UK-markedet

Høy kontraktsandel – Betalt lavere laksepris

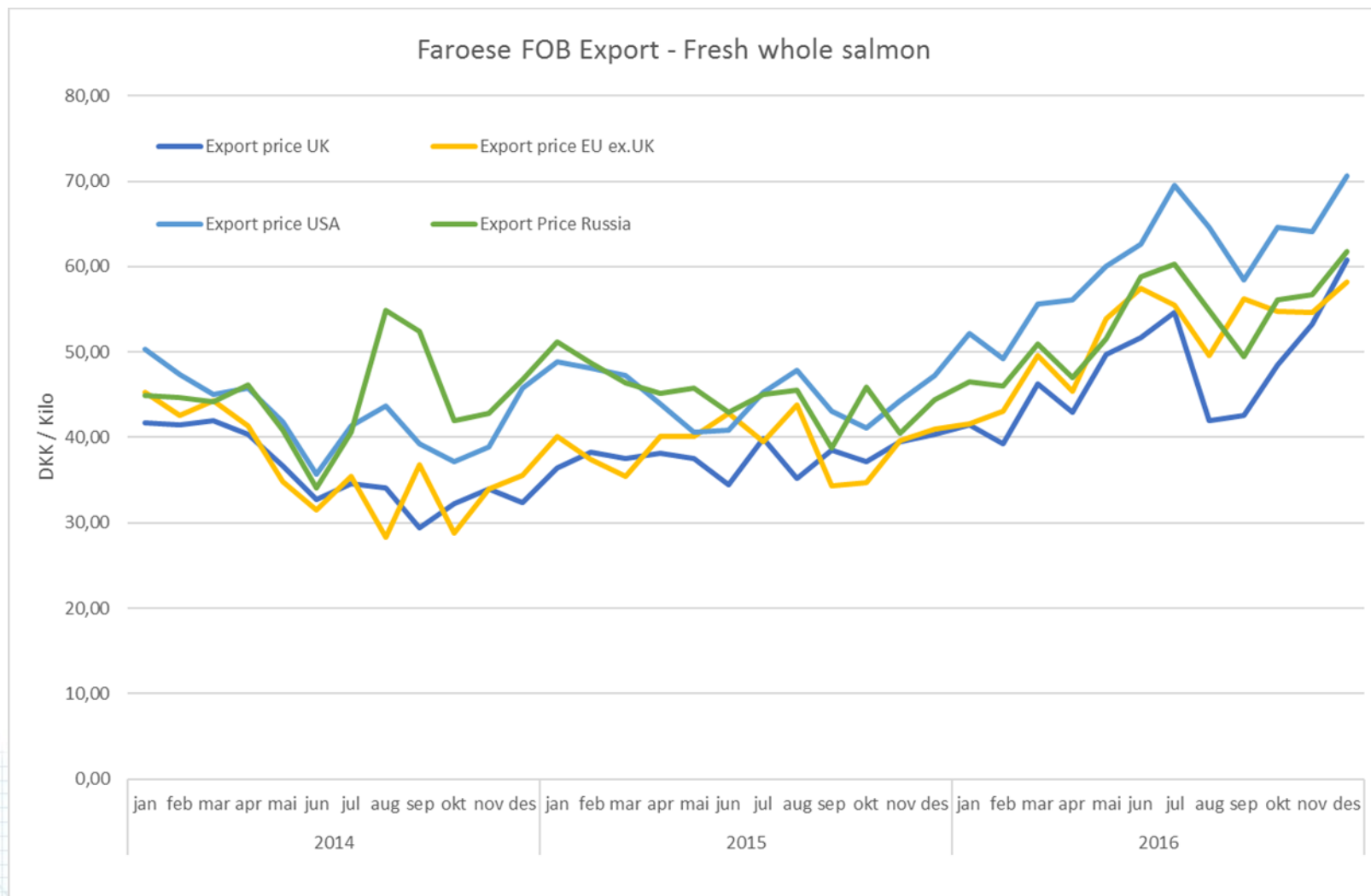
UK andel av EU i Norsk eksport-volum:

2015: 10 %

2016: 10 %

Lavere priser til UK

Har også vært tilfellet for Færøysk laks i 2016

UK andel av EU i Færøysk eksportvolum: 2015: 63 %
2016: 59 %

Hva hvis..... → For Færøyene ?

Markedsandeler - Færøysk Eksport av laks – 2016 (volum rundvekt):

Russland:	34 %
Kina / Hong Kong:	14 %
UK:	11 %
USA:	23 %
Utvalgte markeder:	82 %

Markedsposisjon; «Tungt vektet» i markeder hvor usikkerhet er stor
(Både med positivt/negativt fortegn)

Men;

Hvorfor vil dette uansett gå bra – for Færøyene sin del ?

« Markedstilpasning – Færøyene sin spesialitet »

Oppsummering

- **2017 – Nytt år med høye priser (nesten på nivå med 2016?)**
- **De med biologisk kontroll – og som kan produsere stor laks, blir vinnerne i 2017**
- **Marginal vekst i slaktevolum**
 - *Oppside-potensiale i Europa*
(Mild vinter / Mer kontroll på lusebehandling ?)
 - *Nedside-potensiale i Chile ?*
(Er produktivitets-vekst sett siste 10 mnd, et tegn på «survival of the fittest» i alge-angrepet et år tilbake)
- **Det blir et nytt fabelaktig produsent-år, men også med økt motstand i markedene!**

Oppsummering

- **Færøyene – Fortsatt «Best in Class» !**
 - *På produktivitet – og markedstilpasset laks (slaktevekt)*
 - *På markedstilpasning, og optimalisering mellom markeder*
 - *På produksjonskost (enn så lenge..?)*
- Men, valutaeffekt, har fortsatt å viske ut forspranget i prod.kost - vis-a-vis Norge, nå gjennom de siste tre år.
- *Usikkerhetsmomenter;* Reell effekt av ny luse-forskrift ???
ISA ?
- **Konklusjon:** Færøyene vil nok også neste år, trone øverst på pallen som «Best in Class»

Takk for meg.....

www.kontali.com